

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu

Foaie politică Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Dreptate pentru naționalități.

Intr'un număr de mai de mult am arătat, care a fost rezultatul barbării apăsări culturale și economice a Polonilor din Prusia (Germania): țărani poloni au ajuns să vorbească cu toții o limbă stricată nemțască, de care rād mai mult Nemții, au ajuns să aibă însă o mulțime de gazete populare poloneze, societăți culturale și economice, au ajuns să privească în fiecare German un dușman al neamului lor și n'ar deschide pentru toată lumea ușa negustorului și meseriașului german. Vai de Polonul, care ar da numai umbră de sprijin Germanului, fie în comerț, fie la meserii, fie la alegeri! Ba Polonii au ajuns cu lupta lor și mai departe: au pătruns cu zecile de mii ca lucrători în mijlocul și apusul Germaniei (Polonii locuiesc la granița răsăriteană a Germaniei), unde sunt mine mari de cărbuni. Nici aici nu se amestecă cu Germanii, își au meseriașii lor, negustorii lor, gazetele lor poloneze, societățile lor. Germanii cumiți se rușinează foarte mult de cele făcute de guvernul prusian și au înființat chiar o societate pentru apărarea cinstei germane, hotărâți să lupte pentru schimbarea legilor asupritoare. Din lupta Polonilor putem trage o singură învățătură: să facem întocmai ca ei față de asupritorii noștri, întovărășiți cu Jidani și de un timp încoace și cu Sașii pe alocurea.*) O însușire să nu perdem însă: răbdarea. Căci luptele de felul acesta țin zeci de ani, dar la urmă izbânda va fi a noastră.

Acum vrem să arătăm o altă pildă, tot dintr'o țară, unde poporul nu e de aceeași limbă. E vorba de Belgia, o țară cu ceva preste 4 milioane și jumătate de locuitori, dintre cari jumătate așa numiți Valoni, a căror limbă maternă e cea franceză, iar cealaltă jumătate Flamanzi (Flemi), cari vorbesc o limbă, care se cam aseamănă cu cea germană. Trebuie însemnat, că Flamanzii nu se mai află în alte țări, așa că e vorba de un popor mic, nu de 13—14 milioane, cum e cel românesc. În Belgia limba statului e cea franceză și limba flamandă eră cu totul desprețuită. Oricât de mic e însă poporul flamand, el și-a avut mândria lui națională, pe cari i-au deșteptat-o cărturarii lui.

Când s'a schimbat, în 1893, legea electorală, s'a introdus și votul universal, așa că acum și țărani și lucrătorii (în Belgia sunt foarte multe fabrici) și-au putut alege numai deputați flamanzi, cari aveau să lupte pentru programul partidului na-

*) În Agnita meseriașii sași au hotărât să nu mai primească nici un băiat de Român ca învățacel de meserie! Ai noștri vor ști, ce să facă.

țional flamand. Iată ce cereau ei cu aproape douăzeci de ani în urmă:

1. În partea Belgiei flamande limba flamandă să fie singura limbă îndreptățită în școalele populare. În școalele secundare (gimnazii, seminarii pedagogice etc.), precum și la universitate limba flamandă să fie la locul întâiu; în ținuturile, unde locuiesc amestecați Flamanzi și Valoni, clasele să fie despărțite după limbile materne.

2. Limba oficială la comune și comitate să fie în partea flamandă a Belgiei numai cea flamandă, în partea valonă (franceză) numai cea franceză. Toate ministerele să fie jumătățite după limbă. Funcționarii cei mari să cunoască amândouă limbile. Toate hotărârile și ordinațiunile să fie date în amândouă limbile.

3. Armata să fie împărțită în regiamente flamande și valone. Ofițerii mari să cunoască amândouă limbile. Școalele militare să fie împărțite în două, după limbă.

4. În Belgia flamandă judecata trebuie să se facă în limba flamandă.

După o luptă zdravă de nici 20 de ani, Flamanzii au izbutit în parte cu dreptele lor cereri. Toate hotărârile și ordinațiunile se publică și în limba flamandă. Limba din toate școalele populare din ținuturile flamande e cea flamandă. În școalele secundare cel puțin două studii se propun în limba flamandă, tot așa și la universitatea din Gent. Funcționarii dintre Flamanzi trebuie să cunoască toți limba flamandă în graiu și în scris.

Flamanzii însă nu sunt mulțumiți numai cu aceea ce au câștigat până acum. Ei vreau să alunge limba franceză cu totul din administrație și din școale și în locul ei să stăpânească numai limba lor, deatâtea veacuri asuprită.

Se'nțelege, că până să ajungă la rezultatul arătat mai sus, au avut să poarte o luptă crâncenă. Cel mai mare dușman au fost renegații flamanzi, cari se contopiseră în idei, unii chiar și în privința limbii, cu Valonii. Intocmai ca la noi. Dar de aceștia s'au scăpat, căci i-au boicotat (s'au ferit să mai aibă cineva vre-o vorbă sau altceva de lucru cu ei), așa că o parte mare a trebuit să se întoarcă la matca veche, iar ceialalți să plece dintre Flamanzi. O împotrivire mare le-au făcut apoi reprezentanții Valonilor. Aceștia nu voiau să peardă locurile de slujbași în administrație, judecătore și învățământ, pe cari le aveau printre flamanzi. Erau și ei un fel de paraziți, cum sunt slujbașii străini printre noi. La urmă însă totuși au biruit Flamanzii, pentru că la alegerile de deputați nu s'a găsit Flamanzi, care să-și dea votul unui Valon. Și

cu toate, că Flamanzii au trei partide, unul clerical, unul liberal și unul socialist, nici un deputat din aceștia n'ar fi cutezat să voteze vre-o lege, care să mai asuprească limba flamandă, căci venind între alegătorii lui, nu s'ar mai fi scăpat viu.

Iată, pe lângă școala polonă, o nouă școală, de unde putem învăța mult pentru a putea duce și noi lupta pentru dreptul sfânt al limbei noastre românești în școală, administrație și justiție (judecătorii, tribunal). Lupta aceasta vom putea-o duce și noi la bun sfârșit numai fiind una, ținând cu sfințenie la programul nostru național și alungând din mijlocul nostru cu scârbă pe orice venetic sau renegat vândut, care ar mai îndrăzni să-și bată joc de noi așteptând să-l alegem deputat în dietă, membru în congregațiunile comitatense sau slujbaș. Iar dacă vr'unul ne-a înșelat, trebuie statorită o astfel de pildă, încât acela să nu mai cuteze să dea față cu Românul.

Numai lucrând astfel, vom vedea înflorind și starea noastră economică. Atunci nu se vor mai putea vota legi, cari să asuprească pe țărani și pe orice muncitor, atunci banii țării nu se vor mai folosi numai pentru căpățuirea tuturor leneșilor, nici nu vor trage folos după averile statului numai membrii unei naționalități, cum e acum, ci atunci ne vom apropia de dorința noastră: dreptate egală pentru toți, și la datorințe, dar și la foloase.

Din dietă. În dieta din Budapesta, contele Tisza, adevărata căpetenie a partidului guvernamental, a rostit o vorbire lungă, în care a arătat, cari sunt dorințele maghiarilor și cum trebuie lucrat, ca ele să se înlăptuească. Ca și în vorbirea dela Arad, Tisza a condamnat din nou obstrucția. A rugat opoziția să nu mai atace casa domnitoare și să nu mai încerce a face greutate guvernului, căci acesta lucrează numai la întărirea domniei poporului maghiar, când vrea să treacă proiectele de legi militare. Spune Tisza (ceea ce e de altminteri părerea celor mai mulți dintre conducătorii poporului maghiar), că nu e bine ca Maghiarii să supere pe Impăratul, din contră, să-i facem pe voie, pentru că astfel ei să poată face ce vor vrea cu celelalte naționalități din Ungaria, adică să le poată maghiariza și sărăci. Maghiarii nu se pot ridică în contra celor dela Curtea împărătească în acelaș timp, când naționalitățile nemaghiare îi amenință dela spate. Ajutați fiind Maghiarii de Curte, dorințele lor naționale se vor înlăptui treptat. Stările dinlăuntru și din afară sunt grele, de aceea nu trebuie să se turbure prea mult legăturile dintre Casa domnitoare și poporul maghiar. Interesul cel mai înalt al politicii maghiare

fiind maghiarizarea, trebuie să se înceapă în curând o politică pe deplin aspră împotriva agitatorilor naționaliști.

Acesta e Tisza. Și-apoi să nu alungi cu bolovani pe acei ticăloși, cari cutează să îndemne pe Români să țină cu Tisza, adecă cu hingherul națiunii noastre!

Pentru „Deșteaptă-te Române“. La frumoasele serbări din Sântindrieș (comit. Hunedoarii), despre cari am scris și noi, domnii Dr. Iustin Pop, Dr. Eugen Tatar și Dr. Petru Groza, advocați în Deva, au cântat împreună cu alții imnul nostru național dela 1848, „Deșteaptă-te Române“. Pentru aceasta, procurorul din Deva le-a intentat proces.

Nu face nimic. „Deșteaptă-te Române“ este și va fi pentru noi totdeauna imnul sfânt al îmbărbătării și mai curând să ni se uște limba, decât să cântăm imn străin.

Limba română la predarea religiei. Directorul gimnaziului calvin din Orăștie nici acum nu vrea să respecte legea, care cere, ca religia să se propună în limba maternă a copiilor. El a propus Consistorului nostru, ca rugăciunile să fie învățate în limba română, dar istoria bisericească în cea maghiară. Se'nțelege, că Consistorul a respins aceasta propunere necuviincioasă.

Iată cui îi dă „Universitatea săsească“ din veniturile munților *noștri* zeci de mii de coroane ajutor! Directorului însă nu-i pasă, căci și Tisza e calvin păgân.

Impăciuirea partidelor maghiare. Justhiștii, kosuthiștii și independenții, cari nu se țin de nici unul dintre cele două partide, au ținut o întrunire, unde s'au sfătuțit asupra împăciuirii. Unul dintre membrii întrunirii, Désy Zoltan, a cerut votul universal, dar numai pentru ceice *știu ceti și scrie ungurește*. Dela întrunire s'a dat de știre, că partidele s'au înțeles în privința punctelor de împăcare și au ales o comisiune, care va avea să chibzuească și să facă propuneri hotărâte în privința tuturor chestiunilor.

Cum se fabrică alegătorii maghiari. Foile jidano-maghiare aduc cu mare bucurie la cunoștință, că Kulturegyletul din Cluj (societate de maghiarizare) a învățat până acum prin oamenii săi 2400 de Maghiari, cari locuiesc printre Români, carte ungurească. Astfel fiind, toți aceștia vor fi trecuți pe listele de alegători, când se va schimbă legea electorală, despre care dușmanii noștri nădăjduesc că va da dreptul de vot numai la ceice știu ungurește.

Care lege îndreptățește însă pe Kulturegylet să dea certificate (atestare) de școală?

Mișelia unui primar. Primarul orașului Rosenberg (din partea de mează-noapte a Ungariei) n'a alcătuit nici până acum listele electorale pe anul 1912, pentru că, zice el, sunt prea mulți alegători slovaci naționaliști. Ori cât de slăbiți naționalicește sunt consiliile comunale din partea de meazănoapte a Ungariei, consiliul din Rosenberg, la propunerea naționalistului slovac Hlinca, l-a dat afară din slujbă pe primarul mișel.

Când a vorbit adevărul? La universitatea din Cluj este un profesor cu numele Apáthy, care ar mânca în fiecare zi un Român. Cele mai mari minciuni a iscodit des-

pre iredentismul nostru, mereu scrie articole, în cari își bate joc de preoții noștri și de poporul nostru. Mereu strigă, că guvernul trebuie să ne maghiarizeze, fie și cu baioneta. Tot profesorul acesta a ținut nu de mult în fața unei societăți maghiare o conferință, în care a vorbit despre *dreptul limbii naționale*. Iată, ce a zis între altele:

Ori încătrău privim în istoria științelor, timpul avântului lor e deodată cu deșteptarea conștiinței naționale, iar când dezvoltarea națională ajunge la culme, știința încă atinge epoca sa de înflorire. Numai luptând pentru drepturile limbii naționale, știința unui popor încă își câștigă dreptul de cetățenie în împărăția civilizațiunii omenesci. *Cultivarea științelor n'o păgubesc aceia, cari luptă pentru dreptul limbii lor naționale, ci aceia, cari apasă pe luptători*. Limba pentru noi popoarele luptătoare e cu mult mai mult decât numai o unealtă simplă pentru comunicarea (spunerea) ideilor noastre. La munca de cultivare și înaintarea științelor *poate lua parte numai fiul acelei națiuni, care, oricât ar fi de mică și de înapoiată, știe să țină cu tărie la limba sa*.

Ați auzit Români, ce spune Apáthy, Maghiarul șovinist și urător al neamului nostru? Iubind o limbă străină, necultivând, neluptând și neținând cu tărie la limba românească, nu mai suntem oameni, ci numai niște vite cuvântătoare. Și are dreptate!

Adunări populare.

In Brașov.

Vinerea trecută, în ziua Cuvioasei Paraschiva, s'a ținut o măreață adunare populară la Brașov. Adunarea a avut loc în sala cea mare a hotelului „Central“. A luat parte public mult și ales, astfel că n'a încăput tot în sala, unde s'a ținut adunarea, ci umpluse și odăile dimprejur.

Sus pe podiu se aflau oaspeții mai de frunte, veniți la adunare. Intre aceștia erau domnii Dr. Iuliu Maniu, deputatul Vasile Dămian, Vasile Goldiș, Dr. Alexandru Vaida, membrii comitetului clubului comitatens al Brașovului etc.

Adunarea a fost deschisă, la orele 2 și jumătate, prin dl Dr. I. Lengeru, advocat în Brașov, care amintește de multe nedreptăți și prigoniri contra noastră. După aceea vorbește despre legile militare și țânta de maghiarizare a acestor legi. Cele spuse au produs mare însuflețire în public.

Al doilea vorbitor, care ia cuvântul, este înflăcăratul nostru luptător Dr. Iuliu Maniu. Publicul îl primește cu aplauze furtunoase, cari nu mai conteneau. Dl Maniu vorbește cu tărie și convingere din adâncul sufletului. Adunarea aplauda mereu, mai cu seamă când a spus, că nouă abia câte o sfârmitură de drept ne vine de pe masa bogaților.

Vorbitorul zice apoi: Care este singura politică bună românească? Acea politică, care tinde la dezvoltarea conștiinței naționale, a mândriei naționale și la dezvoltarea separatismului național. Să ne dezvoltăm noi înși-ne calitățile noastre sufletești, să ne adâncim în comorile sufletului nostru românesc și dacă cârmuitorii țării noastre de azi ne scot pe noi dela puterea acestui stat, noi să-i scoatem pe ei din sufletul nostru! Dacă ei ne scot pe noi dela masa bogat încărcată a acestui stat,

noi să nu stăm umiliți și tânguitori, cu pălăria 'n mână la ușă, ci să stăm înarmați cu îndârjire și cu armele puternice ale sufletului nostru, înaintea porților acestei puteri de stat, pretinzând să ni se deschidă ele pentru a lua parte la aceasta masă încărcată, tot așa, precum ducem greul sarcinilor fără sfârșit. (Aplauze și strigăte: Așa-i).

Vorbitorii următori, domnii Dr. Vaida și Vasile Goldiș, sunt deasemenea primiți cu strigăte și ovațiuni călduroase. Publicul îi ascultă cu dragoste, fiind și unii dintre cei mai iubiți frunțași de-ai noștri.

O frumoasă vorbire a ținut și dl Dr. Nicolae Vecerdeș, care scoate la iveală urcarea multelor cheltueli, în urma legilor militare, ce sunt plănuite.

Despre votul universal a vorbit dl Dr. Nițescu, advocat în Brașov.

A urmat apoi dl protopop Vasile Dămian, deputat naționalist, care zice, că noi Români trebuie să ne închiegăm, înfrățim și să jertfim cu toții. Numai astfel făcând putem ajunge la un trai și o viață națională mai bună.

Adunarea s'a încheiat cătră ciasurile 6. Dl Dr. Saftu, noul protopop al Brașovului, ca ultimul vorbitor, mulțumește tuturor celor ce au luat parte la adunare. Vorbirea și-o sfârșește cu următoarea rugăciune, care e ascultată în picioare de toți cei de față:

„Tu, Doamne, Dumnezeu dreptății, trimite Duhul Tău cel sfânt asupra noastră a tuturora, ca să învățăm:

Să ne iubim și să ne îmbrățișem ca frații unii pe alții;

Să fim noi toți, cei aproape patru milioane de români din această țară, un gând, o simțire și o voință;

Să învățăm, să ne luptăm fără frică, cu neînfrântă bărbăție și cu neîntrecută energie până atunci, până când ni-se vor da drepturile, cari după drept și dreptate ni-se cuvin!

Fă, Doamne, ca ziua învierii noastre naționale să sosească cu un ceas mai curând! Amin“.

In Diciosânmartin.

Aceasta adunare, care s'a ținut Duminică în 29 Oct. n. c., încă a avut o reușită foarte frumoasă. Lume multă și aleasă. Cu totul vr'o 4000 de Români, în frunte cu preoții și învățătorii lor. Deputaților români și conducătorilor, cari au luat parte la adunare, li s'a făcut o primire frumoasă la gară, de unde au plecat cu toții spre hotelul din loc. Aci, după o mică gustare, au eșit cu toții în cartea hotelului, unde a avut loc adunarea.

Președintele adunării, dl Căluțiu, în vorbirea de deschidere, își exprimă bucuria despre reușita acestei adunări, ca și care n'au mai fost în Diciosânmartin. Apoi dă cuvântul dlui

Dr. Teodor Mihali, care vorbește despre punctele principale din programul partidului național român: despre recunoașterea poporului român ca națiune, egală cu toate celelalte din patrie; despre neatârnairea bisericii noastre și despre dreptul limbii noastre. (Vorbitorul e mereu aplaudat).

După aceea vorbește dl Dr. Vasile Lucăciu, care zice: Mult sânge a curs pe pământul locuit de Români, dar n'am ajuns încă să sărbătorim ziua fericită a libertății, egalității și frățietății. Dar să nădăjduim, că dacă de 1000 de ani Ungurii nu ne-au putut cutropi, nici deacum înainte nu le va

succede. Aveți nădejde în viitor, aveți încredere în conducătorii vostri și în cauza comună. (Aplauze îndelungate).

Mai vorbesc încă câțiva frunțași, iar după aceea adunarea se încheie între călduroase ovațiuni la adresa celor ce au alergat din depărtări mari la aceasta adunare, cum și la adresa celor ce s'au străduit pentru buna reușită a adunării.

In Seini.

Vinerea trecută, ziua Cuvioasei Paraschiva, s'a mai ținut o însuflețită adunare în Seini (comitatul Sătmăruului). A luat parte un număr mare de frunțași Sătmăreni și popor. Prezența dlor George Pop de Băsești și Dr. Teodor Mihali a produs mare însuflețire.

Adunarea a fost prezidată de dl *Alexiu Berinde*, protopop în Seini. După cuvintele potrivite ale dlui Berinde, care deschide adunarea, ia cuvântul Badea George Pop de Băsești, care amintește multele neajunsuri, de cari suferim. Dă sfaturi bune celor prezenți și îmbărbătează la luptă pentru drepturile neamului.

Urmează apoi la cuvânt dl Dr. Teodor Mihali, care între altele amintește de jertfele aduse de bravii Sătmăreni pe altarul drepturilor naționale în luptele grele dela alegerile din Șomcuta mare și Cărășeu.

Mai vorbesc apoi alți câțiva frunțași, iar la urmă se votează cunoscuta moțiune (hotărâre), prin care se condamnă asupra-rile contra noastră.

Aceasta adunare a dovedit, că Sătmăruul încă vrea să-și iee partea sa în lupta națională, iar succesul adunării e o dovadă destul de bună despre trezirea tot mai mare a conștiinței naționale în Sătmăr.

In Cheveresul mare.

Aceasta adunare a avut loc Dumineca trecută. Cheveresul mare e o comună românească lângă Buziaș (Bănat).

La adunare au luat parte la 5000 de persoane și anume preoți, învățători și țărani din comunele: Cheveres, Bazoș, Sârbova, Dragșina, Vucova, Icloda, Uliuc, Sa-coșul unguresc și turcesc, Cerna, Blajova, Stamura română, Buziaș, Hitiaș, Cerna etc.

Oaspeții au fost întâmpinați la gară cu mare pompă. A cântat corul călușerilor, iar după aceea au luat drumul spre biserica din sat, unde s'a făcut slujba dumnezeiască.

După aceea s'a deschis adunarea prin dl Ioan Pepa, protopop, care a ținut un frumos discurs. Au mai vorbit apoi domnii Dr. G. Adam, Dr. I. Suci, Vasile Goldiș, Dr. Mercea, Ioan Văsii, Dr. Doboșan, Dr. A. Cosma. La urmă s'a primit hotărârea cunoscută dela celelalte adunări.

Serbarea dela Galați.

Desvălirea monumentului lui *Mihail Eminescu*, amânata cu o săptămână, s'a făcut Dumineca trecută, la 17/30 Octomvrie în modul strălucit, de care e vrednic cel mai mare poet român din trecut și din timpul de față. Adâncimea și frumusețea versurilor lui Eminescu n'a fost apretiată numai de întreg neamul nostru, ci și de străini, căci poeziile lui Eminescu au fost traduse de mai de multe ori în limba germană, apoi multe și în cea franceză, unele și în cea italiană. Chiar și în limba maghiară au îmbrăcat versurile lui Eminescu, cari, drept vorbind, numai în dulcea și frumoasa limbă românească sună bine, căci numai limba noastră pare a fi anume lăsată de Dumnezeu pentru a îmbrăca poezia. Dovadă de altminteri și ușurința, cu

care și țaranul nostru croește în limba română versurile.

La serbările din Galați au luat parte tot ce are România mai ales între scriitori, în frunte cu domnii C. C. *Arion*, ministrul de culte și instrucțiune, și *Nicolae Iorga*, apostolul culturii naționale. Și dela noi din Transilvania, apoi dela frații din Bucovina s'au dus deputațiuni, ca să arete în numele Românilor de pretutindeni venerațiunea cea mare, de care se bucură poetul, care ne-a lăsat o moștenire așa de frumoasă.

Monumentul e o bucată de stâncă, în vârful ei bustul (capul, gâtul și începutul pieptului) lui Eminescu. Ridicarea lui se datorește însuflețirii câtorva oameni însuflețiți de comoara dată nouă de Eminescu. La 1909, când s'au împlinit 20 de ani dela moartea poetului, au luat hotărârea, să facă ceva întru amintirea poetului, și au făcut. Prin serbări, prin conferențe — una ținută de dl N. Iorga, s'au strâns suma trebuincioasă, monumentul s'a făcut și Duminecă s'a dat în îngrijirea primăriei din Galați.

La desvelire au luat parte secțiunile Ligii culturale din Galați și Tulcea, precum și toate societățile și reuniunile din Galați cu steagurile lor. S'au ținut discursuri frumoase din partea mai multora, între cari amintim îndeosebi pe al dlui ministru Arion și al dlui Iorga, cari toți au arătat mărimea uriașă a sufletului lui Eminescu. Dl Arion a zis între altele:

Nimeni ca dânsul n'a știut să redea privirii noastre frumusețea codrului bătut de gânduri, să adune în ochii cumiți ai iubitei poveștile noastre bătrânești, să ne fure mințea la auzul buciului îndepărtat, să ne facă să tresărim de mândrie la vuetul vitejilor români.

Dl Iorga cetește părți din versurile poetului, în cari arată când evlavie pentru timpurile de cinste, bărbăție și măsură, când cunoașterea și prețuirea scrisului vechiu, limpede, cald și înțelept, când fireasca iubire pentru comoara de simțiri cuprinsă în sufletul drept și bun al tinărului, când afirmarea unității românești veșnice, când groaza de o cutropire străină, care ucide o conștiință, împedecă o desfășurare, sfarmă un viitor, lasă fără îngrijire un trecut, pentru a da loc jafului și corupției, ori care ar fi numele cutropitorului, fie al celui dintâiu dintre neamurile de cultură ori al celui din urmă trib asiatic.

Monumentul a fost încărcat de cununi.

După ce s'a isprăvit serbarea desvelirii, a urmat o reprezentație la teatru, unde s'au cetit disertațiuni despre Eminescu și s'au declamat poezii de-ale lui.

Secția Ligii Culturale a dat apoi un banchet în cinstea oaspeților. La banchet a prezidat dl Iorga. S'au ținut mai multe vorbiri, între cari una frumoasă de dl Aurel Bunea, președintele camerei de industrie și comerț din Galați, în cinstea dlui Iorga. S'au trimis și o telegramă de salutare principelui Carol al României.

A fost o serbare măreață, vrednică de omul, în cinstea căruia s'a făcut. Noi vom dovedi, că pricepem însemnătatea lui Eminescu, dacă între cărțile cele mai plăcute și mai des întrebuintate de noi vor fi cel puțin două din lucrările lui Eminescu: *Poeziile* lui și *Scrierile* lui politice și literare, despre cari am vorbit și în Nr. 41 al foii noastre.

Ce scriu alte gazete?

„Hamburger Nachrichten“

despre

Ținuta României.

Aceasta mare și foarte interesantă gazetă germană din Hamburg (Germania) scrie despre ținuta României față de stările turburi din partea de meazăzi-răsărit a Europei și despre cele dela noi din Ungaria următoarele:

„In colțul neliniștit al sud-ostului european, România e singura țară care nu se gândește la vre-o întreprindere nesocotită și care se așteaptă la foarte puțin folos dela o încurcătură războinică. Ea nu se gândește nici la un conflict armat cu Bulgaria.

„Să urmeze de aci că România n'ar avea speranțe naționale? Nici de cum.

„Statul român are o populațiune de 7 milioane suflete, iar în jurul lui viețuesc, în cifră rotundă alte 7 milioane de Români (4 milioane în Transilvania și Bucovina, 2 milioane în Basarabia, iar un milion în Serbia, Bulgaria, Macedonia și Grecia). In total dar, fără a spune prea mult, 14 milioane de Români.

„Dacă aruncăm o ochire asupra Sudului Europei, vedem în mijlocul popoarelor slave o mare pată albastră, care reprezintă românismul.

E de înțeles dar să ne așteptăm, dela acest puternic mănunchiu, să-și arete odată și odată politica lui națională. Și, cu toate acestea, nici Românii din Regat, nici cei de preste hotare n'au dus până acum o pornire așa zisă iredentistă (adeacă n'au pornit să lupte pentru aliarea tuturor Românilor de preste tot locul). Ei nu se gândesc să aducă vătămare nici unuia dintre vecinii lor. România nu țintește la încorporarea (alipirea) provinciilor ce le-au avut altădată, pentru că ea cumpănește bine lucrurile.

„In acest moment, întreaga Peninsulă Balcanică e din nou în plină fierbere. Iarăși se pare că dujmănia austro-italiană s'ar putea înăsprî și din nou se spune, că Austro-Ungaria nu poate sta nepăsătoare față de oare cari schimbări în țările Sud-Ostului Europei.

„Și, în asemenea împrejurări, cât de lesne i-ar fi României — care pe deoparte are legături de rassă (de neam) cu Italia, iar pe de alta alipire de credință religioasă cu țările din Balcani — să provoace un războiu în contra Turciei, iar ca mâne să îndrepte arma împotriva Austro-Ungariei! Presa bulgărească și cea sârbească nu odată a ridicat chestiunea (a adus vorba), că de ce România nu se unește cu Bulgaria, Sârbia, Muntenegru și Albania și de ce nu se gândește să câștige de partea sa pe unele naționalități din Austro-Ungaria, în vederea recuceririi Transilvaniei și Bucovinei? România ar putea să aibă astfel de năzuinți, pentru că, în afară de o alianță cu Statele balcanice, ar putea avea și ajutorul Italiei.

„România însă nu nutrește astfel de planuri. Ea socoate deopotrivă de trebuincioasă, în chiar propriul ei interes, atât existența Turciei cât și aceea a monarhiei habsburgice ca mare Putere.

„România e însuflețită de gânduri de sinceră prietenie față de Bulgaria, dar n'ar suferi nici odată începutul de realizare a

unei Bulgarii-Mari, în sensul păcii dela San-Stefano.*)

„Cât despre Austro-Ungaria, e adevărat, că ea nu se bucură de dragoste prea mare în România, dar aceasta e totuși o amică bună a monarhiei vecine.

„Totuși, nesăbuita politică de maghiarizare din Ungaria nu e de natură de a întări legăturile dintre România și Austro-Ungaria. E de sperat, că această provocățiune sistematică (asuprire ce nu vrea să mai înceteze) din partea Maghiarilor se va curma odată și odată. Aceasta e și în interesul monarhiei habsburgice, pentru care tinuta Maghiarilor e o mare primejdie.

„România, care nu se consideră ca Stat balcanic, ci ca țară europeană, vrea să stea liniștită, dar nu înțelege susținerea liniștii cu prețul nimicirii Românilor din alte țări“.

Tripla-Alianță.

Numele acesta, sub care este a se înțelege alianța dintre Austro-Ungaria, Germania și Italia, îl pomenesc gazetele adevărate. Mai ales în timpul din urmă gazetele, cari apar zilnic, s'au ocupat foarte mult de Tripla-Alianță, de care se ține și Italia. Cauza a fost năvălirea Italiei în Tripolis, teama, nu cumva Italia să înceapă războiul și în Turcia europeană, ceea ce ar fi supărat rău pe Austria și pe prietina ei, Germania. În Berlin s'a găsit chiar o gazetă mare, care a publicat un articol în care se vorbește, că Tripla-Alianță va fi prefăcută într-o Dublă-Alianță, căci Italia, care face numai încercături celorlalte două aliate, va eși din tovărășie, așa că vor rămânea singure Austro-Ungaria și Germania. În legătură cu articolul acesta s'au scris o mulțime de alte articole. La urma urmei gazetele cele mari din monarhia noastră și din Germania au ajuns la rezultatul, că Tripla-Alianță trebuie să treacă și mai departe.

Fiind și țara noastră amestecată în tovărășia aceasta, credem, că e bine să povestim și cetitorilor noștri ceva din istoria Triplei-Alianțe. Se va vedea, că politica dintre statele cele mari se aseamănă foarte mult cu politica dintr'un singur stat sau chiar dintr'o comună. Statele, cari au interese comune, se întovărășesc și, une-ori, se despart, ca și partidele din dietă sau ca și partidele dintr'o comună. Statele mai mici sau mai slabe se alătură și ele pe lângă statele mai puternice, ca să nu fie înghițite de alt stat.

După războiul româno-ruso-turc, Bismarck, cancelarul Germaniei, temându-se, că Rusia se va întări prea mult și va fi astfel o primejdie pentru Germania, încheie la 7 Octomvrie 1879 un tratat (învoeală) de alianță (întovărășire) cu Austro-Ungaria, care încă nu privește cu ochi buni la întărirea Rusiei. Rusia adevărat ar vrea să pună mâna pe Constantinopol, ceea ce nu poate face până ce Austria e tare. În tratat se spune, că fiind unul dintre cele două state (Austro-Ungaria și Germania) atacat de Rusia, celalalt să-i sară în ajutor. Tot așa trebuie să-i ajute, când statul, care

*) În anul 1878, după ce Turcia fusese bătută, Rușii au silit pe Turci să se învoească la formarea unei Bulgarii aproape înc'odată așa de mare ca cea de astăzi. Puterile europene nu s'au învoit însă ca să nimicească Turcia, de aceea în congresul dela Berlin, ținut în acelaș an, au recunoscut numai Bulgaria câtă e astăzi.

atacă un aliat (tovarăș), va fi sprijinit de Rusia. Dacă însă vr'unul dintre aliați are războiul cu un stat, care nu e Rusia nici nu e sprijinit de aceasta, atunci aliatul celalalt să nu se amestece în războiul. La urmă se spune, că tratatul trebuie ținut secret (ascuns) și numai dacă Rusia va amenința cu războiul, să fie înștiințată despre acest tratat, ca să-i taie pofta.

La început a fost deci numai o Dublă-Alianță (cu 2 tovarăși). La 20 Maiu 1882 a intrat și Italia în alianța aceasta, care s'a prefăcut astfel în Triplă-Alianță (cu trei tovarăși). Italia se teme de Franța, care se întărește tot mai mult în Africa-de-meazănoapte, unde voia și Italia să cucerească pământ.

Tratatul din Austro-Ungaria și Germania s'a publicat la anul 1888, când Rusia amenința cu războiul. Condițiunile tratatului dintre Austro-Ungaria și Germania pe deoparte, și Italia pe de altă parte, nu sunt cunoscute. Vedem însă, că Italia s'a apropiat în anii din urmă de Franța. Se vede, că fiecare dintre statele aliate poate încheia și alte alianțe. Așa de pildă, Bismarck a încheiat o alianță chiar și cu Rusia, fără ca urmașul său în postul de cancelar, Caprivi, să o mai învoească. Atunci Rusia s'a aliat cu Franța, aceasta și cu Anglia.

Alianțele acestea s'au dovedit până acum bune pentru pacea lumii, căci de câteori aceasta eră primejduită, conducătorii statelor se gândiau la păstrarea păcii, ca să nu se nască un război între mai multe state, ceea ce ar pricinui moartea la sute de mii de oameni și pierderi de averi uriașe.

Stiri politice din străinătate

Războiul italo-turc. Săptămâna trecută s'a dat întâia luptă mai sângeroasă între Italieni și Turcii ajutați de Arabi. Italienii au atacat orașul de lângă mare Benghazi. De pe vapoarele italiene de război debarcase (se coborîse) un regiment pe malul mării, unde se văzută atacat cu furie de Turci și Arabi. Un alt regiment italian trebuia să-i vină într'ajutor. Marea însă eră foarte neliniștită, așa că bărcile, cari aduceau pe celalalți soldați italieni, nu prea se puteau apropia de țărmur. Aceștia fură siliți să sară din bărci (luntri) în apă și astfel în apă până la piept înaintară până la mal, unde săriră în luptă. Turcii și Arabii erau adăpostiți după petri mari și movițe, așa că gloanțele lor mergeau în carne, pe când ale Italienilor mai mult în peatră. Italienii au trebuit să se retragă întâia oară, apoi au făcut un asalt (năvală) cu baioneta silind pe Turci și pe Arabi să se retragă. Italienii au fost 3000 de soldați și 700 de marinari (soldați de pe corăbii). Turci nu se știe câți au fost. După știrile date de o gazetă englezească, Italienii au pierdut în aceasta luptă 1200 de morți și de răniți. Numărul răniților și morților de partea Turcilor încă a fost mare, dar nu se cunoaște. Un ofițer italian laudă mult vitejia soldatului Turc, spunând despre el, că e curajos și foarte ascultător; luptă cu îndrăzneală, suferă, fără să se plângă, toate lipsurile, frigul și chiar foamea și știe să moară cu vitejie.

Italienii au suferit o înfrângere în fața orașelului Djehar, unde încă au debarcat trupe. Acestea au fost silit să se retragă

în bărci, de unde trăgeau în Turcii dela mal adăpostindu-se în dosul sacilor și funiilor de pe luntri.

Comandantul italian din orașul Tripolis, unde Italienii sunt stăpâni, a pus să împuște 30 de Arabi, cari au fost prinși în lupta contra Italienilor. Lucrul acesta e barbar, pentru că Arabii și-au apărat țara de străini.

De altminteri, după cum se plâng mai ales corespondenții marilor gazete engleze, din Tripolis mai că nu mai pot trimite nici o știre căci guvernatorul italian nu lasă să se trimită nici o știre, până nu se controlează, și dacă se găsește ceva neplăcut Italienilor, o oprește. Știrile, pe cari le dau Turcii, sunt, se'nțelege, croite după cum le plac acestora.

Intr'aceea în Italia crește înferbințeala pentru războiul, iar Turcii mobilizează tot mai mulți soldați, pe cari însă nu-i poate trimite în Tripolis, așa că Italienii nu prea au greutatea mari, până acum, cu războiul. Greutatea cea mai mare sunt cheltuielile, căci zilnic trebuiesc milioane, mai ales că pentru armata italiană din Tripolis trebuie să trimită tot, ce e pentru mâncare, pe corăbii.

Ministrii celorlalte Puteri cearcă și acum să afle un modru de împăcare, până acum n'au isbutit însă.

Joi în săptămâna trecută, trupele turcești ajutate de zeci de mii de Arabi au atacat din nou armata italiană. Lupta a fost crâncenă. Mai ales Arabii au năvălit ca turbați contra Italienilor. Steagul turcesc a trecut prin 35 de mâni, căci atâția stegari au fost omorâți. La urmă Arabii au trebuit să se retragă. După știri italiene, Turcii au pierdut preste o mie de morți și patru mii de răniți. Gazetele engleze spun însă, că Turcii n'au pierdut așa de mari.

Paguba cea mai mare a fost însă moartea vestitului viteaz turc, Enver-beiu, cel care în anul 1908 a început lupta de liberare a Turciei de apăsarea fostului Sultan Abdul-Hamid. Enver-beiu eră în anul acesta atașat militar pe lângă ministrul Turciei din Berlin. Când a văzut primejdia patriei sale, a plecat din postul liniștit pe câmpul de luptă, unde a murit pentru neamul și legea lui. Încă un viteaz arab și-a pierdut viața în aceasta luptă: fiul lui Husan-Pașa. Husan-Pașa și-a vândut neamul și a primit să fie numit de Italieni vice-guvernator al Tripolisului. Fiul său s'a dus însă la Arabii din pustie și cu aceia a pornit la luptă contra străinului. Când i-au trimis tatăl-său știre, să vină înapoi, feciorul i-a răspuns: viu, dar numai ca să ucid pe ceice și-au vândut neamul și cel dintâiu, căruia voiu pune să-i taie capul, are să fie tatăl meu vânzătorul de neam. Știrea despre moartea lui Enver și a lui Husan au adus-o numai foile italiene, așa că poate să nu fie adevărată.

Italienii o să mai aibă încă mult de furcă în Tripolis.

Revoluția din China. După știrile primite mai ales de gazetele din New-York (America) și Londra (Anglia) revoluționarii au fost până acuma tot învingători. Nu numai partea de meazăzi și de mijloc, dar chiar și orașenii din partea de meazănoapte a Chinei sunt de partea revoluționarilor. Soldații din armata împărătească trec cu miile la revoluționari.

Literatură și știință

Sfântul
marele mucenic Dumitru.

Sf. marele mucenic Dumitru s'a născut în Salonic (Macedonia) din părinți de bun neam și dreptcredincioși. Tatăl său era comandantul orașului, crezând în taină în domnul nostru Isus Hristos și slujind lui. Dar nu îndrăznește să mărturisească pe față prea sfânt numele lui, că era mare goană atunci în potruva creștinilor din partea împăraților păgâni. Dar își făcuse în casele sale o cămară ascunsă de rugăciune, unde se'nchina cu soția lui la sfânta icoană a Mântuitorului și a Fecioarei Maria. Asemenea era și milostiv către săraci și făcea mari faceri de bine celorce trebuia.

Ei nu aveau fii, pentru aceea erau în mare mâhnire și rugau lui Dumnezeu cu dinadinsul, ca să le dea moștenitori. Și după multă vreme au fost auziți, căci Dumnezeu le-a dat lor fiu pe acest sfânt și vrednic de fericire Dumitru, de a cărui naștere s'a veselit tot Salonicul. Apoi când copilul a venit în vârstă, ca să poată cunoaște și să înțeleagă adevărul, l-au dus părinții în casa lor de rugăciune și arătându-i sfintele icoane, i-au zis: Aceasta este icoana adevăratului Dumnezeu, care a făcut ceriul și pământul, și aceasta este icoana preasfintei Fecioare, Născătoarea lui Dumnezeu. Și l-au învățat pe el sfânta credință. Părinții lui chemând în taină un preot și pe câțiva creștini prietini ai lor, în acea ascunsă cameră de rugăciuni au botezat pe fiul lor în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.

Sfântul Dumitru creștea cu anii și cu înțelepciunea, mergând cu fapte bune ca pe o scară, din putere în putere, și darul lui Dumnezeu era cu dânsul. După ce a ajuns în vârsta cea desăvârșită, părinții lui s'au dus din vremelnica viață, lăsând pe sfântul Dumitru moștenitor nu numai al averilor, ci și al faptelor lor celor bune. Atunci auzind Maximian împăratul despre moartea comandantului Salonicului, a chemat la sine pe fiul acestuia, pe sfântul Dumitru, și văzându-i înțelepciunea și vitejia în războaie, l-a făcut comandant al Salonicului zicându-i: „Păzești-ți patria ta și curățește-o de necurații creștini, ucizând pe toți ceice cheamă numele lui Hristos cel răstignit“.

Dar sfântul Dumitru luând diregătoria, a mers la Salonic, unde a fost primit cu mare cinste de cetățeni. Idată a început înaintea tuturor a mărturisi pe față și a preamări numele Domnului nostru Isus Hristos, cum și a învăța pe toți credința. Deci el s'a făcut Salonicenilor ca un Pavel Apostolul, aducându-i pe ei la cunoștința adevăratului Dumnezeu și desrădăcinând închinarea de idoli. Apoi nu după multă vreme s'a făcut cunoscut împăratului Maximian, că Dumitru e creștin și pe mulți aduce la credința sa, care lucru auzindu-l împăratul, a venit la Salonic. Atunci Dumitru încă înainte de venirea împăratului și-a incredințat toată averea sa unui credincios slujitor al său, anume Lupul, și l-a însărcinat, ca toată bogăția, ce-i rămăsese dela părinți, să o împartă la săraci. Iar el s'a pus pe post și rugăciuni, pregătindu-se înainte pentru a primi cununa cea mucenicească.

Deci întrebă împăratul, de sunt adevărate cele auzite despre Dumitru. Iar Dumitru stând înaintea împăratului, cu îndrăzneală a mărturisit, că este creștin, și a defăimat închinarea de idoli cea păgânească. Atunci împăratul a poruncit să-l arunce în temniță. Și șezând așa în temniță a fost cercetat de îngerul lui Dumnezeu, carele i-s'a arătat într'o lumină mare cu o prea frumoasă cunună din raiu și i-a zis lui: „Pace ție, pătimitorule al lui Hristos Dumitru, îmbărbătează-te și te întărește și biruiește pe vrăjmașii tăi“. Acestea zicându-i, i-a pus cununa pe capul lui. Iar sfântul a răspuns: „Mă bucur întru Domnul și mă veselesc întru Dumnezeu Mântuitorul meu“.

Intr'acea vreme, împărații Romanilor aveau obiceiul, când intrau într'o cetate, să pună pe oameni de se luptau, asvârleau pietre și săreau, apoi se luptau cu sulite. Deci împăratul Maximian a voit să vadă aceste lupte, mai ales pe un vestit Lie din neamul Vandalilor (un fel de Nemți), înalt cu trupul, puternic și înfricoșat la chip. Lie acesta omorise mulți luptători, mai ales creștini. Dar era acolo un creștin tânăr numit Nistor, cunoscut sfântului Dumitru. Văzând pe Lie omorînd atâția creștini, Nistor a alergat în temniță la Sf. Dumitru și i-a povestit cele văzute, rugându-l să-i dea binecuvântare, ca să poată birui pe acel nemilostiv ucigaș de oameni.

Iar Sfântul Dumitru însemnându-l pe el cu semnul Sf. Cruci, i-a zis: „Du-te și vei birui pe Lie, mărturisind pe Hristos“. Apoi Nistor a alergat la locul de lupte. Împăratului, fiindu-i milă, de acest tânăr, a zis să nu se lupte, ci să vină în slujba lui. Dar Nistor răspunse: Nu sunt sărac, ci voi să lupt cu Lie. Și a luptat și l-a aruncat în sulite. Împăratul era foarte mâhnit de moartea lui Lie. Întrebând pe Nistor, cu ce farmece l-a putut birui, îi răspunse: Nu l-am biruit cu farmece, ci cu puterea lui Hristos. Iar împăratul a poruncit să taie capul lui Nistor.

Dar auzind, că Sfântul Dumitru l-a îmbărbătat, a trimis soldați păgâni la el în temniță și aceștia l-au străpuns cu sulitele. Cea dintâiu sulită i-au pătruns coastele din partea dreaptă în acelaș loc, în care a fost împuns și Domnul Hristos pe cruce. Iar trupul sfântului l-au luat credincioșii și l-au îngropat noaptea în taină. Apoi nu după multă vreme a început goana asupra creștinilor.

Și de-asupra mormântului Sfântului era o biserică mică, în care se săvârșiau multe minuni și se da tămăduiri bolnavilor. Așa s'a vindecat un boier mare, Leonte, de-o boală de moarte, așezându-se pe mormântul Sfântului. Deci drept mulțumită, acest boier a zidit o biserică nouă deasupra mormântului. Iar la zidire s'au găsit moaștele Sfântului, din cari isvoră mir, care multă lume a vindecat de toate boalele. Și multe alte minuni se spun despre puterea minunată și dumnezească a acestor sfinte moaște.*)

Amintirea acestui mare mucenic o prăznuim în ziua de 26 Octomvrie. Tot atunci se face pomenirea și în cântările bisericesti de *marele cutremur*, care a fost la Constantinopol.

*) Biserica Sfântului Dumitru din Salonic e acum prefăcută în gîmie turcească. Turcii însă țin în mare cinste sicriul cel scump cu moaștele Sfântului.

Observări dela sate.

— In formă de poezii populare, cu o ilustrație. —

— „Spune-mi cu cin' te'nsoțești
Și-ți voi spune cine ești“,
Zice un proverb de-al nost,
Dar noi mulți nu știm ce rost
Au aceste vorbe, cari
Pentru mici și pentru mari
Au o mare 'nsemnătate
La oraș ca și la sate.

Proverbul e o știință
Născută din experiență,
Din multe pilde luat
Până ce l'au botezat
Oameni cu sufletul mare
Și l'au dat ca îndreptare
Pentru toți și pentru toate,
Să învățăm cât se poate
Din ce-i bun, ca dintr'o carte,
Ce-i rău se dăm la o parte.

Spune-mi cu cin' te'nsoțești
Și-ți voi spune cine ești!
— Ai legat o prietinie,
Cu un om de omenie:
Fii sigur, lumea de tine
Va vorbi numai ce-i bine.
Dar nu așa va vorbi,
Dacă 'ncepi a te uni
Cu unul rău dela fire,
Căruia i-arăți iubire,
C'atunci și tu ești un rău
Cum e și prietinel tău.

Sau c'un bețiv te'nsoțești,
Azi și mâne cu el ești:
Inzădar spui la vecin,
Că nu bei rachie și vin
Și că beutor nu ești;
El o știe că mințești,
Căci te spune pretinia
Și îți papă omenia.

De-ai fi harnic cât de mare,
Cu un leneș la plimbare,
Sau te vede la povești:
Știe lumea cine ești.
Băgați seamă și-ți vedea,
Că lucru e' chiar așa.

In chip vă arăt azi doi,
Li cunosc că's dela noi.
Pe unu-l chiamă Ilie,
Pe cel bătrân Pantilie.
Pantilie om bogat

Și văzut la noi în sat,
 Satu 'ntreg îl laudă,
 Fiecare cinste-i dă,
 Pân'a legat prietinie
 Cu vecinul său Ilie,
 Care era un stricat...
 ... Atunci toți s'au deșteptat
 Și-așteptau ca Pantilie
 Să se lase de Ilie,
 Sau Ilie să se 'ndrepte
 Pe cărări puțin mai drepte.
 Ilie nu s'a 'ndreptat
 Celalalt nu s'a lăsat,

Ci a ținut prietinia,
 Dar și-a păpat omenia...

Azi ori-cât e de bogat
 Și se ține învățat,
 Nime nu-l mai ia în seamă,
 La ospete nu-l mai chiamă.
 Cu poporul s'a stricat,
 Nu-l mai aleg ca jurat,
 Căci s'a însoțit cu dracul,
 Deci dă înapoi ca racul...

Dar ei își beau beutura,
 Noi scoatem învățatura:

Ca să rămânem curafi
 Și în cinste nepătați,
 Să ne legăm prietinie
 Cu oameni de omenie.
 Căci cinstea pân' e curată
 Și cu rele nepătată,
 E o comoară de așa
 Pe car' n-o poți cumpăra...
 Dar odată ea pătată
 N'o mai curăți nici odată.
 Deși apa spală toate:
 Cinstea, una, nu o poate!

Petrea Dascălul.

Urmărirea ucigașului de un câne-polițist.

În mai multe rânduri am spus în foaia noastră, că în orașele mai mari poliția se folosește acum și de așa numiții câni-polițiști. Cu ajutorul acestor câni urmăresc pe hoți și pe ucigași. Indată după descoperirea furtului sau omorului, cânele e dus în casa unde s'a întâmplat. Il lasă să adormească urma criminalului, apoi mergând tot după ea, ajung pe la locul unde a fost hoțul sau ucigașul. În modurile acestea au fost

prinși mulți criminali cu ajutorul cânilor-polițiști.

Așa s'a întâmplat mai zilele trecute cu un ucigaș în Londra. Criminalul omorise o doamnă, iar după aceea a furat tot ce a aflat prin casă. Poliția a început urmărirea lui cu cânele „Hector“. Acesta s'a luat pe urma ucigașului. Deodată cânele intră, pe o ușă jumătate deschisă, în odaia unei case mari. Dar, mai curând de ce ar

fi sosit polițiștii, cari urmăreau pe câne, se aude o pușcătură. Ucigașul — după cum se vede în chip — a pușcat asupra cânelui, crezând că astfel va putea scăpa. Dar într'aceea polițiștii încă au ajuns aci — după cum ne arată partea din stânga, sus, a chipului — și au pus mâna pe criminal. Cânele a murit, însă, în urma glonțului, care îl rănise tare.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 2 Noembrie n.

Convocător.

Aderenții partidului național român din comitatul Sălăgiului sunt convocați la **adunarea poporală**

care se va ține în *Șimleu la 8 Noembrie 1911 st. n.*, la oarele 12 din zi, pe piața Lemnelor, dinaintea hotelului „Național”, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Situația politică generală.
2. Sufragiul universal.
3. Proiectele militare.
4. Propuneri, proiect de rezoluție.

Șimleu, la 28 Octomvrie 1911.

Gheorghe Pop de Băsăști, Alimpiu Barbojoviciu, George Maior, Andrei Cosma, Augustin Vicaș, Emil Vicaș, Emil Ostate, Cassiu Deleu, Domițian Cupșa, Aurel Oltean, Nicolae Munthiu, Simion Pinte, Avram Dragoș, Alimpiu Coste, Ioan Szakall, Traian Truș, Ioan Deleu, Dr. Augustin Pentea, Valer Ancean, Dr. Victor Deleu, Ioan Papiriu Pop, Eugen Boroș, George Pățaș, Alexandru Maier, Dr. Valer Vicaș, Cornel Gogan, Niculae Gogan, Teodor Aleșușan, Dr. Alexandru Aciu, Vasiliu Oros, Ioan Lobonț, Aurel Cigărean, Patrițiu Sfura, Vasiliu Pățaș, Ioan Moisă, George Farcău, Petru Chiș, George Mohan, Vasiliu Puștai, Ioan Groza, Vasiliu Aluaș, Flore Rotar, Pavel Strava, Petre Iancău, Dr. Coriolan Șteer, Ioan Tătar, George Bocoș, Ioan D. Popu, George Filip, George Crăiuț, Ioan Truș, Iosif Cosmuța, Simion Popp sen., Teodor Bichiș, Vasiliu Hole, Vasiliu Mureșan, Vasiliu Pop, Victor Mărcuș, Demetriu Coroian, Ioan Filip, Vasiliu Papp, Dr. Mihai Pop, Ioan Coste, Dr. Cornel Contea, Dr. Ioan Ember, Petru Pop, Ioan Lengyel, Petru Rob, Emil Deac, Mihai Marchiș, Pop Vasiliu, Mihai Rob, Mihai Cadar, Vasiliu Sas, Dr. Ladislau Gyurko, Emeric Pop, Vasiliu Mica, Florian Cocian, Teofil Dragomir, Lazar Caba, Ioan Pop, Teodor Bohățiel, Vasiliu Mureșan, Samuil Urian, Clemente Pop, Laurențu Bran, Ioan Andrei Domșa, Alimpiu Coste, Demetriu Mureșan, Ioan Oltean, Ioan Talos, Corneliu Caba, Dr. George Pop, Dr. Ioan Suci, Dr. Ioan Gheție, Vasiliu Pop.

Dela „Asociațiune“. Conform hotărârii Nr. 511 din ședința comitetului central al „Asociațiunii” dela 28 Octomvrie n. a. c. *orele de birou ale funcționarilor*, cu începere dela 1 Noembrie n. a. c., se vor ține *iarna* dela 8 a. m. până la 2 p. m., iar *vara* dela 7 a. m. până la 1 p. m.; sala de lectură a bibliotecii va fi deschisă pentru public în toate zilele de lucru dela 5—7 seara.

Comunicarea cu publicul se va face dela 11 a. m. până la 1 p. m. Sibiu, în 1 Noembrie 1911. — A. Bârseanu, președintele „Asociațiunii”.

Invenție românească. După cum aflăm, dl Nicolae Troanca, funcționar la „Albina” în Sibiu, a inventat (iscodit) un aparat pentru încopcierea și descopcierea automată a vagoanelor dela tren. Odată introdus acest aparat, macagii (servitorii) dela tren nu mai sunt siliți a se vâri între cele două vagoane spre a le în-

copcia sau descopcia. Aparatul face singur acest lucru.

Dorim succes deplin dlui Troanca, ca să-și poată perfecționa și validita aceasta invenție, care va putea aduce mari servicii căilor ferate. Prin aceasta se vor putea împiedeca multe nenorociri, cari se întâmplă la legarea și deslegarea vagoanelor de olaltă.

Vlaicu al nostru a zburat Joia trecută pe deasupra Bucureștilor ridicându-se până la o înălțime de o mie de metri. El a zburat cu o iuteală de 94 chibometri pe oră, așa cum n'a mai zburat nimeni până acum în România. Acolo în înălțimi s'a întâlnit cu un cârd mare de ciori. A dat cu aieroplanul după ele, dar ciorile s'au lăsat în jos.

Din cercul comercianților. De când cu consfătuirea comercianților dela Blaj, unele ziare de-ale noastre s'au ocupat mai deaproape cu mișcarea comercianților. S'au scris câți-va articoli, — într'o formă s'au alta, — din al căror cuprins reiese, că această chestie preocupă și cercurile noastre mai sus puse.

Și nici, că s'ar putea altcum, dacă dorim întărirea clasei de mijloc: a comercianților și meseriașilor. S'au aflat însă unele voci, cari — în urma unui raport, nu destul de lămurit, publicat într'o foaie zilnică de-ale noastre — au susținut, că în direcția pornită la Blaj nu s'ar lucra nimic.

Față cu acestea, — pentru lămurirea aceluia, cari se interesează de afacerile sulevate în consfătuirea comercianților la Blaj, — suntem în poziție a putea vesti următoarele:

Indată după despărțirea dela Blaj, unii membri din comisia aleasă au început a strânge materialul de lipsă. S'au adunat o seamă de date statistice asupra comercianților, s'a chibzuit asupra felului de organizare, s'a căutat a se stabili un proiect de statute pentru eventuala însoțire și centrală a comercianților.

Acești membri s'au întrunit în mai multe rânduri. Bine înțeles, lucrurile nu se pot și nici nu e bine a se forța prea tare. Ci totul trebuie lucrat cu cumpăneală și chibzuială, fie chiar că ar marge mai încet.

După cum se vede, lucrările începătoare sunt în curgere. Ba avem nădejde, că în cel mai apropiat timp se va întruni întreagă comisia aleasă la Blaj, afară doar de aceia, cari, din unele motive, nu se prea pot însufleți de aceasta mișcare.

Comisia aceasta va avea să discute apoi deaproape, asupra tuturor afacerilor, cari stau în legătură cu organizația plănuită. E vorba doar de o afacere, la care joacă rol însemnat o seamă de alte momente importante. Dar pentru toate acestea, credem că se va găsi la vreme o deslegare mulțumitoare, deoarece numai atunci întreagă mișcarea va fi încununată de succes.

Ideia e bună, iar cei ce o sprijinesc sunt mulți! E de lipsă numai deslegarea norocoasă a chestiunii, din toate punctele de vedere, iar atunci izbânda va fi sigură.

Biserica gr.-cat. din București. Încă de-acum doi ani s'a clădit în București, Strada Polonă, o biserică pentru Românii gr.-catolici, cari trăiesc în București. Isprăvindu-se și pictura sfintelor icoane, biserică a fost sfințită Dumineca trecută. Clădirea bisericii e foarte frumoasă, fiind

făcută în felul bisericilor clădite de Stefan- cel-Mare, Domnul Moldovei. La sfânta slujbă iau parte, pe lângă cărturarii gr.-cat., de cari sunt mulți în București, și mulți țărani dela noi, trecuți dincolo ca fereștrari. Intrând la slujbă în biserică, te crezi la noi în Ardeal. Paroh e părintele Dr. Ioan Bălan.

Holera și Cioma. În Ungaria s'au constatat dela 8 până la 14 Octomvrie următoarele cazuri de holera: În comuna Kölked 4 cazuri, în Adony 1 caz, urmat de moarte, în Sisa 2 cazuri mortale, în comitatul Caraș-Severin 5 cazuri, dintre cari numai unul mortal, în comitatul Torontal 10 cazuri, dintre cari 5 mortale, în Török-Becse un caz mortal. Cu totul 23 cazuri nouă, dintre cari 12 mortale.

În România au fost pe ziua de 15 Octomvrie v. 21 bolnavi (în jurul Brailii și Galaților mai ales) și 123 purtători de vibrioni (aceștia au microbul holerei fără să fie bolnavi).

În Odesa (Rusia) au fost 4 cazuri de ciomă.

La universitatea din Cluj s'au înscris în anul acesta școlar 2405 studenți, dintre cari trei sute sunt Români.

Un mitropolit grec din Macedonia omorît. Mitropolitul Emilianos din Grebena a fost omorît împreună cu diaconul și servitorul său între două sate grecești, tocmai când mergea să viziteze unele biserici. Grecii din Grecia și cei din Constantinopol zic, că l-ar fi omorît Românii în tovărășie cu Turcii. Niște Greci au mărturisit însă, că el a fost omorît de niște tâlhari greci, veniți din Grecia.

De altminteri mitropolitul acesta a fost mai mult un căpitan de tâlhari, decât păstor și propovăduitor al învățăturilor lui Hristos. El este, care acum câțiva ani a dat poruncă andarților (tâlhărilor) greci să ardă biserică, școala și 142 case de-ale Românilor din Abela. Tot la porunca lui a fost omorît mulțarul (primarul) român și trei fruntași români din Abela. Tâlharii greci au dat foc caselor românești din Perivole, școlii române din Băeasa și au omorât zece Români din Turia. În orașul Grebena, unde eră reședința acestui mitropolit-tâlhăru, Românii au fost atacați cu bombe de dinamit. Acum l-au ajuns pe-deapsa lui Dumnezeu.

Lăsați paserile cântărețe în pace! Legea pedepsește pe cei ce prind paseri cântărețe, pentru că acestea aduc folos foarte mare agriculturii, prăpădind o mulțime de larve (vermi) și muște, cari strică mai ales pomilor. În Sibiu, poliția a prins trei băieți, cari prindeau paseri, și după ce le-a luat uneltele și le-a dat drumul paserilor, i-a pedepsit cu câte 25 coroane sau închisoare. Bine le-a făcut!

Judecata poporului. Trei tâlhari mascați (cu măști pe obraz) tăbărașera preste un negustor de lemne și-l jefuiră de tot ce avea la el. Ei au fost însă prinși și avea să fie aduși mai zilele trecute în temnița din Oradea mare. O mulțime mare de oameni îi așteptă la gară și abia fuseseră dați jos din vagon, oamenii năvăliră asupra lor și-i bătură mă. Polițiștii încercară în zădar să-i apere. Cei trei tâlhari au scăpat pe un timp oarecare de închisoare, căci au trebuit să-i ducă la spital.

Sfințire de biserică. Luna aceasta, înalt Prea Sfinția Sa, arhiepiscopul din Sibiu, a sfințit încă un lăcaș al lui Dumnezeu, biserica din Pișchinț (comitatul Hunedoarei). Înalt Prea Sfinția Sa a fost însoțit de vicarul arhiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu și de asesorii consistoriali Mateiu Voileanu și Lazar Triteanu. Pe întreg drumul, poporul nostru a ținut să-și arete cu multă însufletire dragostea și cinstea față de preabunul arhipăstor. Foarte frumoasă a fost primirea în Jibot și Vinerea, apoi în comuna Pișchinț. La slujba sfințirii a cântat corul din Orăștie, condus de dl învățător I. Branga. Frumoasă a fost, ca totdeauna, vorbirea bogată în sfaturi părințești, a I. P. Sf. Sale. Cărturarii din Orăștie, în frunte cu dl Dr. Vlad, au luat parte în număr mare la serbarea din Pișchinț.

Convocare. Despărțământul Făgăraș aparținător „Reuniunii învățătorilor din Arhidieceza gr.-cat.” în sensul § 21 din statute își va ținea adunarea de toamnă la 8 Noembrie st. n. a. c. în Șercaia, la care avem onoarea a invita P. T. membrii fondatori și ordinari precum și pe toți binevoitorii școlai.

Program: 1. Invocarea spiritului sfânt la oarele 8 a. m. 2. Lecții practice cu elevii școlai locale: a) Desvoltarea literei „l” după metoda fonomimic prin dl *George Codrea*, director școlar de stat; b) Despre „Catastru” prin inv. *Gruia Novac*. 3. Deschiderea ședinței. 4. Alegerea comisiunilor pentru aprirea lecțiilor practice și a dizertațiilor, precum și pentru înscrierea de membri noi. 5. Citirea dizertației: „Cooperativele școlare” prelucrată de învățătorul *Ioan Cocîșiu*. 6. Citirea dizertațiilor cu titlul: „Arta în istorisire” prelucrată de învățătorul *Ioan Rozor* și *Monografia comunei Șercaia*. 7. Citirea procesului verbal luat în adunarea de primăvară. 8. Raportul biroului, bibliotecarului și cassarului. 9. Raportul comisiunilor exmisse sub p. 4. 10. Afaceri curente, propuneri. 11. Statorirea locului pentru adunarea de primăvară și designarea dizertanților. 12. Alegerea biroului pe un period nou. 13. Alegerea alor doi membrii verificători. 14. Inchiderea ședinței. Vad, la 21 Octomvrie 1911. *Octavian Popp*, president. *Ioan Cocîșiu*, notar.

Un arhiduce, care se lapadă de drepturile lui. Arhiducele Ferdinand Carol, fratele mai tinăr al moștenitorului nostru de tron vrea să se lapede de toate drepturile lui de membru al casei domnitoare, ca să poată lua de soție pe fata unui profesor universitar cu numele Czuber. După legea casei domnitoare, un arhiduce poate lua de nevastă numai o prințesă, altminteri nu mai e socotit ca arhiduce.

„Administrație aziatică” numesc mulți Maghiari vrednici administrația dela noi. Întâmplarea, ce o povestim acum, dovedește, că au dreptate. În comuna Murăș-Heghiz, nu departe de Murăș-Oșorheiu, petreceau mai mulți într'o crâjmă. Într'o ceată eră și pretorul Körösy. Cătră miezul nopții, pretorul porunci crâjmarului să dea pe ceialaltii oaspeți afară, ca să rămână numai el cu tovarășii lui. Oaspeții au ascultat — pretorul e mare domn! —, unul însă, Dr. Szántó, candidat de avocat, a spus că el nu iese până nu va eși și pretorul cu tovarășii lui. Pretorul se mânia foc, începe să înjure, Szántó răs-

punde, și în curând cei doi „domni” se luară la bătaie. Pertorul trimite după jandarmi, le poruncește să aresteze pe Dr. Szántó și să-l încuie la primărie. Acolo bietul tinăr e bătut din nou, până leșină. A doua zi i-au dat drumul. Cel bătut a făcut arătare la comitat, de unde s'a pornit cercetare contra solgăbirăului bătauș. Acesta s'a grăbit să-și dea demisiunea.

Körösy încă e un *gentri*, despre cari am vorbit într'unul din numerele noastre trecute.

Unde duce beția. Negustorul din Dăisoara, I. Bucuța, sosind beat dela Cohalm, și-a dat foc prăvăliei (bolței) apoi luând pușca a eșit în stradă împușcând. Lumea înspăimântată de vestea focului a alergat înspre prăvălie. Intre ceice alergau pentruca să dea ajutor la stângerea focului, eră și tinărul învățător Partenie Mihăilă. Bețivul împușcă însă mereu și un glonț îl nimeri pe bietul învățător, care căzu mort la pământ. Ucigașul fugi în întunerecul nopții. Ne putem închipui jalea tinerei soții rămase văduvă și a bătrânilor lui părinți, a căror mângăiere eră. La înmormântare, părintele Blaga a ținut o vorbire frumoasă, tot așa dl învățător I. Manițiu-Popa, cari amândoi au mișcat până la lacrimi pe jalnicii ascultători.

Banda lui Budac. Jandarmeria n'a încetat să urmărească cu tot dinadinsul banda de hoți a lui Budac, dar fără să poată prinde pe cineva până acuma. Patrule numeroase străbat ținutul Țării-Oltului, cari și când se întâlnesc cu hoții, nu pot face nimic. Nu de mult s'au întâlnit patrulele de jandarmi dela Porumbac, Șinca și Vlădeni, unite, cu banda compusă din 12 membri. Hoții au primit pe jandarmi cu o ploaie de gloanțe, apoi au dispărut în întunerecul nopții. Dintre jandarmi n'a fost rănit nici unul, cu toate că pălăria unui sergent major (strajameșter) a fost străpunsă de un glonț, tot așa geanta (tașca) jandarmului de lângă el.

Săptămâna trecută comanda aripei de jandarmi din Făgăraș a adunat în cel mai mare secret (pe ascuns) 180 de jandarmi, pe cari i-au împărțit în două cete. O ceată a plecat dintr'o parte, cealaltă de altă parte, doară astfel vor putea prinde banda la mijloc. Patru zile au cutreerat munții, apoi cele două cete de jandarmi s'au întâlnit, dar hoți ca'n palmă. Aceștia isbutiseră să spargă cordonul, ba chiar în una din cele patru nopți au jefuit pe un Român din Porumbac.

Se'nțelege, că jandarmii vor urmări mai departe pe hoți. Ispravă mare nu vor face însă, până nu va da frigul cel mare în munți, care să silească pe hoți să coboare la vale sau... să treacă în România, unde încă vor fi urmăriți.

Cum s'a prins un hoț. Un hoț de stradă s'a repezit în Budapesta asupra unei femei și i-a luat geanta (o pungă mai mare) din mână. Hoțul fugi apoi, câțiva oameni după el. Alergând astfel, hoțul perdū din buzunar o hârtie: era o citație la judecată. Citația l-a dat de gol, căci în curând a fost arestat.

Țigani cortorari sunt oprți a mai trece în Turcia. Toate cetele de lăieți au fost scoase din Turcia, totodată a înștiințat consulatele turcești din toate țările să nu mai vizeze (subscrie) pașapoarte pentru astfel de Țigani.

Explodarea gazurilor dela Șarmășel. Ni-se scrie: Astăzi, în 29 Octomvrie n. c., dimineața la oarele 2 și jumătate, gazurile de pe moșia baronului Bánffy dela Șarmășel, pe ritul unde erau scaldătorile, au explodat, despiciând pământul pe o lungime de 200 metri. Din sânul pământului au fost aruncați bolovani mari de spoială pe o întindere de 5—6 jugăre, devastând și arzând tot ce i-a stat în cale. A stricat calea ferată, telegraful și telefonul în lungime de 3—400 metri. Flacărele ies și acum mereu din găurile pământului, înălțându-se până la 20—25 metri, cu o vijitură grozavă. Oamenii nu se pot apropia, de căldura cea mare.

Toate boghiurile (căpițele) de otavă de pe rit au ars. Casa păzitorului, care era în nemijlocita apropiere de locul explozii, s'a aprins și a ars cu totul. De sguditura pământului s'au fost ruinat și părății casei. Femeia păzitorului, care se afla în casă cu doi copii, spăriată a sărit să aprindă lumina, s'a pomenit însă în flăcări. Atunci, venindu-i bărbatul într'ajutor, a scăpat-o din casă cu cei doi copilași, dar cu arsuri. Acum femeia trage de moarte. Doi țărani, cari treceau pe drumul de țară, în momentul când s'a întâmplat explozia, la unul i-a rupt mâna un bolovan, la celalalt i-a spart capul. Alte vieți de om, fiind noapte, nu s'au primejduit.

Autoritățile au făcut arătări la locurile competente despre ceea întâmplare. Trenurile stau în loc în apropierea de locul explozii, iar pasagerii (călătorii) trec printre focuri pe jos, până la celalalt tren, care așteaptă de ceialaltă parte. Explodarea nu s'a întâmplat în locul unde au sfredirit pământul pe spesele statului, ci mai în sus cu vre-o 5—600 metri. Acolo gazul era astupat artificial (cu puterea). Acum iară a destupat gazul și i-a dat curs liber, cu cugetul că va înceta focul și să va stingea. Dar flacărele ies grozav.

Așa o minune n'am auzit să se mai fi pomenit în țara noastră nici odată. I. L.

Apel cătră toate băncile românești și cătră comercianții și industriașii români, „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” va pune în zilele acestea sub tipar Calendarul „Bibliotecii populare a Asociațiunii”. Acest calendar va fi întocmit anume pentru trebuințele țaranului român și se va tipări în 30,000 de exemplare, dintre cari jumătate se vor trimite celor 15,000 de abonați țărani. Știind noi, că țărani în multe lor lipsuri își caută adesea refugiu la reclamele din calendare, ne-am hotărît să adugăm la calendarul nostru și câteva coale pentru reclame. Aceasta o facem conduși de cea mai curată convingere, că prin aceasta aducem un plăcut serviciu băncilor, comercianților și industriașilor români. Vrem să dăm acestora prilej, ca pe lângă un preț neînsemnat să-și poată recomanda publicului mare mărfurile lor.

Prețurile reclamelor sunt foarte modeste și anume: Pentru o pagină întregă mărimea Bibliotecii populare 30 cor. Pentru o pagină de jumătate 15 cor. Pentru un pătrăr de pagină 8 cor.

Cunoscând băncile, comercianții și industriașii români însemnătatea reclamei, care astăzi e sufletul negoțului, — credem, că nu va întârziă nici unul a ne trimite o reclamă cât de mică, mai cu seamă că calendarul nostru va fi unul dintre cele mai răspândite.

Textul inserțiunilor însoțite de prețul lor sau de obligație de achitare să se trimită până în 15 Noembrie n. a. c., pe adresa: Administrația Bibliotecii populare a „Asociațiunii“, — Sibiu (Nagyszeben), stradă Șaguna Nr. 6.

Administrația

Bibliotecii populare a „Asociațiunii“.

Dați sfaturi copiilor cum să umble cu vitele! Că unii oameni de-ai noștri nu se prea gândesc la așa ceva, ne-o dovedește următoarea tristă întâmplare, ce ni-se scrie din Păuca: Luni în 23 Octomvrie n. c. pe la 9 ciasuri dimineața, băiatul de 10 ani Dumitru Popa a fost trimis de mamă-sa cu carul cu boi la tatăl-său la hotar, care culegea cucuruz. Sosind băiatul la tatăl-său cu carul, acesta îl trimite înapoi acasă, pentruca să ducă la hotar și vaca. Ajungând băiatul acasă ia vaca, o leagă cu un capăt al funei de coarne, iar cu celalalt capăt să înfășură în jur de el, pe la mijloc, și să leagă bine ca astfel să nu-i scape vaca. (Așa ceva nu trebuie lăsat ca să facă copii nici odată).

Din nenorocire, pe drum speriindu-se vaca, a luat-o la fugă nebunească, călcând băiatul sub picioare și purtându-l după ea aproape un kilometru și jumătate. La auzul strigătelor ca din gura șerpelui a băiatului, aleargă câțiva oameni din apropiere, opresc vaca și taie funia. Dar era târziu. Sărmanul băiat era tot zdrobit, abia din când în când mai sufla. Adus fiind acasă, nefericitul Dumitru după un chin grozav de 2 oare și-a dat sufletul. Aceasta întâmplare ne învață, că trebuie să îngrijim mai bine de copii!

Pentru prinderea bandei de hoți din Țara-Oltului. Dela comitat primim o hârtie trimisă de ministerul de interne, spunând, că celce va ajuta pe jandarmi, ca să prindă pe tâlharii înarmați Andreiu Budac, Gheorghe Fulga, Ioan Morărescu și Nicolae Veza, va căpăta un premiu de două mii de cofoane. Se'nțelege, că și mai iute capătă premiul celce prinde singur pe hoți.

Hoți prinși. Ioan Stănuțiu din Chirpăr venise mai zilele trecute la Sibiu și trase la o crâjmă din Piața Gării. Căruța, în care aveă și un coș (corfă) cu opt găini, o lăsă sub un șopru în curtea crâjmei, iar el intră în ea, ca să mânânce ceva de cină. Când a eșit iară afară, găini ca'n palmă. A înștiințat numai decât poliția, care în curând a aflat pe hoți. Erau patru lucrători din Bogata românească, cari își câștigau pâinea în Sibiu, dar precum se vede și pe cale necinstită. Poliția cercează acum, dacă nu cumva au furat tot ei și alte găini, apoi îi va pune la închisoare pe câtva timp și pe urmă îi va trimite la Bogata.

Legatul Mateiu Mocanu. Duminecă, la 2/15 Octomvrie n. 1911 s'a celebrat în biserica-catedrală din Sibiu prin protopresbiterul militar Pavel Boldea și în asistența coloniei bănașenilor sibieni, cununia religioasă a domnișoarei *Mărioara Mocanu* din Cernatul Săcelelor cu dl *Coriolan I. Buracu*, candidat de preoție din Prigor (comitatul Caraș Severin). Nașul tinărei părechi, dl *Ghiță Ghimbășanu*, fabricant de cașcaval și brânzeturi din Azuga (România) cum și mama miresei, din acest fericit incident au pus la mâna dlui Vic. Tordășianu prezident al „Reuniunii meseriașilor români sibieni“, primul cor. 60, iar d-na Mocanu cor. 40, sau în total cor. 100,

drept temei la legatul, ce să poarte numele fericitului Mateiu Mocanu, decedat la 21 Septemvrie 1899 în Cernat. Scopul legatului e să îmbie din venitele lui ajutoare copiilor săraci dar sârguincioși din Cernatul Săcelelor, cari să vor aplica la meserii. Acesta este al 3-lea legat al „fondului Episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăceilor“ al numitei Reuniuni. El se va administra după normele stabilite la celelalte legate și va spori cu darurile rudeniilor și prietinelor întemeietorilor legatului, din daniile credincioșilor din Cernat etc.

Teatru în Cohalm. Din prilejul conferenței învățătoarești, care să va ține în Cohalm la 26 Oct. (8 Noembrie) a. c. (Sf. Dumitru) în care zi să serbează și hranul școlii gr.-or. — tinerimea școlară împreună cu tinerimea adultă din Cohalm, va arnjă sub conducerea dlui director artistic al societății noastre teatrale, dl Aurel P. Bănuț, o producțiune muzicală-teatrală, în sala hotelului „Schlosser“, la orele 7 și jumătate seara cu următorul program: I. a) Cântări școlare. b) „Convorbire cu vecinul Niță“. c) „Țiganul împărat“, de T. Speranță. d) „Despre procese“, dialog de M. Drăgan. II. c) „O Sâmbătă norocoasă“, piesă populară în 4 acte de I. V. b) „Geloșii“, comedie într'un act de Moșul. c) „Țiganul la târg de vite“, dialog de E. Suci. — În pauză jocuri naționale.

Tâlhărie ziua la ameazi în Viena. Doi tâlhari au intrat ziua la ameazi în prăvălie (bolta) de aurării și argintării a unui negustor din Viena. Unul dintre tâlhari a tras două gloanțe de revolver în negustor, care a căzut scaldat în sânge. Intr'aceea celalalt tâlhar și-a umplut buzunarele cu scumpeturi. Vrând să se convingă despre moartea negustorului, s'a aplecat preste el. Negustorul nu era mort, dar s'a prefăcut mort. Aceasta l-a scăpat de moarte, căci tâlharii au plecat, fără să-i mai facă ceva. Poliția e în urmărirea lor.

Pădure în flacări. Pe muntele Bucea, spre meazăzi dela Tomnatic, a ars mai zilele trecute o parte mare de pădure. Rășinărenii și Cisnădioreni au alergat la fața locului, unde după o muncă grea au localizat (oprit pe loc) focul. Pădurea era a Rășinarilor. Pricina focului nu se știe, se crede însă, că a fost negrija.

„FOAIA POPORULUI“

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țărânului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

(după cum stă scris și în fruntea foii).

De acum până la 1 Iulie 1912 3 coroane.

De acum până la 31 Decemvrie 1912 5 coroane 20 bani.

Iar de acum până la Anul-nou căl. vechiu costă 1 coroană.

Lățiți deci „Foaia Poporului“ preste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

ECONOMIE

Plantarea, cultura și întreținerea viilor.

(Urmare).

Copitul sau tăiatul rădăcinilor.

Când nu s'au urmat la plantare după regulile arătate și mai ales, când vițele au fost plantate prea adânc, sau, la mușinoi, s'a pus prea mult pământ în jurul lor, ele dau rădăcini, din altoi. Toate rădăcinile eșite din mlădița altoită trebuie tăiate, pentruca vița să se hrănească numai din rădăcinile portaltoaelor (a viței americane).

Dacă nu se taie rădăcinile eșite din altoaie, ele cresc cu mult mai repede și, încetul cu încetul, cele eșite din portaltoaie americană pier, iar vița rămâne cu totul soiu de-al nostru, pe care filoxera o poate nimici. Afară de aceea, prin schimbarea de rădăcini vița se slăbește și nu mai are puterea celorlalte, așa că în orice caz ea va peri și astfel ne vom pomeni cu goluri în vii.

Tăierea acestor rădăcini se face cât se poate de aproape de altoiu, căutând a o face la prașila întâiu și a doua, lăsând locurile, unde le-au tăiat libere, pentruca rana să se vindece.

Din altoaie dau rădăcinile totdeauna, când locul altoirii se găsește îngropat mult în pământ, de aceea cu cât se face mai bine curățirea lui de pământ la prașila întâiu și a doua, cu atât se va împedeca mai bine eșirea rădăcinilor.

Nimicirea insectelor vătămătoare.

Adeseori, mai cu seamă în veri sece-toase, se ivesc o mulțime de vermi vătămători pentru vițe. Unii atacă așa de rău rădăcinile vițelor, încât le slăbesc cu totul, ba prăpădesc chiar vița. Când vedem, că o viță începe a se ofili puțin la vârf, să se caute la rădăcina ei și dacă găsim vermele îl omorim. Vermii aceștia sunt primejdioși numai în anul dintâiu, căci mai târziu vița se face destul de puternică, ca să se poată împotrivi atacurile lor.

Prașila a treia.

Pe la începutul lui Septemvrie, dacă buruenile au apărut din nou pe lângă vițe, trebuie să se facă o a treia prașilă, tot în felul, în care s'au făcut celelalte două de mai înainte.

Ingropatul.

Toamna, vița trebuie îngropată, ca s'o apărăm de asprimea frigului de iarnă. Ingroparea se face de obicei îndatăce cade întâia brumă, cam pe la sfârșitul lui Septemvrie și începutul lui Octomvrie. Iată cum se face: Vița se desface de legătură și se strujește, adecă se rup foile, ce mai rămân pe ea. Apoi se face un mușinoiu mai mare în jurul țărșului, adunând pământul cu sapa, așa că vița să fie cu totul acoperită. Dacă unele vițe sunt prea crescute, vârful lor se poate aplecă și îngropă în mușinoiu, cu toatecă poate să rămână și afară. Lucrul cel însemnat este adăpostirea ochilor dela bază, iar nu și a celorlalți.

(Va urma).

Dela „Asociațiune“.

Cătră domnii directori ai despărțămintelor „Asociațiunii“.

Vă aducem la cunoștință, că dl Aurel Cosciuc, a fost angajat din nou ca conferențiar agronomic al „Asociațiunii“, având chemarea a veni în ajutorul poporului nostru în cele economice, prin ținerea de prelegeri și demonstrațiuni practice, prin aranjarea de cursuri din toate ramurile economiei și anume: din cultura pământului, a plantelor agricole, a fânătelor și pășunilor, prășirea animalelor de casă (vite, cai, oi, porci), cultura viilor, pomilor și legumelor. Conferențiarul agronomic va stă în ajutorul economilor noștri la procurarea de semințe, de unelte și mașini agricole, de animale de prășilă și altele, și va da îndrumări la toate întrebările ce i-se vor pune, ținând seamă totdeauna de lipsurile țăranilor noștri. Deasemenea se va îngriji, ca în despărțămintele, în cari va ține prelegeri, să se întocmească și diferite expoziții și anume: de vite, produse agricole, mașini și altele. Mai departe conferențiarul va stăru și va stă în ajutorul poporului nostru și la înființarea de tot felul de însoțiri agricole, la înființare de bănci populare, lăptării și alte însoțiri cu caracter economic.

Ca acest organ al „Asociațiunii“ să și poată îndeplini chemarea sa, rugăm cu toată stăruința pe d-nii directori ai despărțămintelor, să binevoiască a se pune în legătură directă cu dânsul, arătându-i trebuințele cele mai neapărate ale economilor noștri din comunele ținatoare de respectivele despărțăminte și invitându-l cât mai des, să meargă în mijlocul poporului, ca să-i dea sfaturile și îndrumările de lipsă.

Trimiterea conferențiarului se va face în ordinea, în care vor intra Cererile, ținându-se seamă — întrucât va fi cu putință — și de datorițele speciale ale despărțămintelor.

Cheltuielile de drum ale conferențiarului le vor acoperi despărțămintele din mijloacele ce le au la dispoziție, iară diurnele le va acoperi Comitetul central.

Sibiu, în 11/24 Octomvrie 1911.

Pentru „Comitetul central“, biroul „Asociațiunii“:

Andrieu Bârseanu, Oct. C. Tăslăuanu,
prezident secretar.

A apărut

Călindarul Poporului pe 1912.

Anul acesta dovedește și mai mult ca în trecut, că „Călindarul Poporului“ este cel mai bun, cel mai bogat, cel mai frumos și cel mai bine îngrijit dintre toate călindarele noastre. Preste 50 de icoane alese și frumoase, de-ale bărbăților noștri frunțași, porturi, icoane dela serbările jubilarie ale Asociațiunii, împodobesc paginile lui. O icoană mare, colorată, care poate fi podoaba oricărei case românești, ne arată pe toți președinții, cari au fost în fruntea Asociațiunii noastre. Mai cuprinde Călindarul nostru două icoane, de cari nu s'au mai văzut la noi: porturi românești, de bărbat și femeie, de pe la anul 1650. Sunt după niște fotografii anume făcute de pe o carte tipărită acum 250 de ani.

Ce privește celalalt cuprins al lui, am avut grije să facem din Călindarul Popo-

mului o carte de folos, pe care oricine să o păstreze cu drag și după ce i-a trecut anul. Văzând spre marea noastră bucurie, că poporul nostru nu se mai mulțumește cu un călindar sec de câteva pagini, am dat o bogată materie pentru învățătură și petrecere.

În anul acesta, pe lângă partea calendaristică obișnuită, am refăcut partea despre poștă și telegraf astfel, încât oricine să se poată lumina numai decât, când are trebuință de sfat în privința aceasta.

Lista târgurilor încă am îndreptat-o astfel, încât oricine poate găsi numai decât târgurile de cari se interesează. Sunt făcute atât după luni, cât și după comune. (Târgurile după comune poartă și însemnarea târgurilor de vite cornute, de oi, de porci și de cai, cum n'au mai fost până acum.

Poezii frumoase de domnii O. Goga (Doina), I. U. Soricu (Doina), V. Eftimiu (Traian și Decebal), o mulțime de poezii populare, glume, sfaturi, pilde, cugetări, vorbe înțelepte împestrițează paginile. Frumoasă e poezia La horă de colaboratoarea noastră, doamna Maria din Ocna, precum și Cântecul Țăranului. Dăm și o anecdotă nouă de T. Speranță.

Istoria unui pocăit de părintele I. Agârbiceanu va lumina pe mulți despre prefăcătoria așa numiților pocăiți, acești lăpădați de legea noastră strămoșească. Dintre bucăți mai amintim: Asociațiunea, Președinții Asociațiunii, biografia d-lor Coșma, Andreiu Bârseanu, Vasile Suci, Aurel Vlaicu, Dr. Iuliu Maniu, Jacob Murășan (cu fotografiile lor), o povestire frumoasă Voia Domnului de Mihail Sadoveanu, Otrava beuturii, Școala de industrie din Sibiu cu mai multe chipuri.

O bucurie și folos mare va pricinui cetitorilor călindarului *Advocatul popular*, în care dăm pe aproape 14 pagini sfaturi amănunțite

despre moșteniri și testamente

(Averea câștigată în tovărășie, Comunitatea averii, Zestrea, Dreptul de moștenire, Dreptul de moștenire al femeii, Desmoștenirea, Testamentul, Testamentul scris, Testamentul cu graiu viu, Revocarea (nimicirea) testamentului, Impărțeala, Primirea moștenirii).

O poveste frumoasă despre *Istoria neamului omenesc* urmează unui articol plin de sfaturi despre *Apărarea pomilor de omizi*.

Și'n anul acesta *Răvașul nostru* da pe 34 pagini întreaga istorie culturală, politică și economică a neamului nostru în anul trecut, fără de-a uita de întâmplările mai însemnate din străinătate.

Dl *Petrea Dasocălu* da versuri draguțe pentru icoanele de porturi românești cuprinse în Călindar. La sfârșitul Călindarului dl *Petru O. Orlățanu* își face *Răvașul său în versuri*.

Mulți s'au adunat anul acesta, ca să dea un adevărat Călindar al Poporului. Cetiți-l și vă veți convinge!

Deși călindarul e mult mai mare ca anul trecut — cuprinde preste 200 de pagini — prețul lui este tot cel vechiu, de: 20 cr. (40 bani) exemplarul, iar 5 bani pentru porto postal.

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu câte 20 cruceri bu-

cata, mai capătă două cătindare pe deasupra și se trimit toate acasă plătite de poștă.

Acei care cumpără 25—50 exemplare le capătă cu 14 cr. (28 bani), dela 50 bucăți în sus cu 12 cr. (24 bani) unul, dar trebuie să plătească și poșta la primire.

Banii trebuiesc trimiși totdeauna înainte. Numai comande dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambursă, adică să se plătească la scoaterea dela poștă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă poșta.

Ultime știri.

Războiul italo-turc.

Știrile, ce sosesc la încheierea foii noastre, aduc o mare întorsătură în mersul războiului: italienii au pierdut mai multe lupte. Arabii din Tripolitania au atacat cu tărie trupele italiene. Italianii au pierdut o mulțime de soldați, căzând mulți în luptă, iar alții fiind luați prizonieri. Arabii, în fanatismul lor, nu mai cunosc margini, ci jomănoară tot ce le vine înainte. Ei, după ce se retrăsese în lăuntru țării, s'au adunat acum din nou cu miile. Ba se spune, că Arabii ar fi ocupat din nou orașele Tripolis și Benghazi. În lupta aceasta ar fi perit la 5000 de italieni iar 7000 au căzut prizonieri. Aceste stări sunt foarte îngrijitoare pentru Italia, care se zice, că voește se mai trimite vr'o 100,000 de soldați.

Dar cu toate acestea, după cât se poate prevedea până acum, acest războiu, nu se va isprăvi așa curând. Turcii nu voesc să se lase bătuti cu una cu două, iar Italianilor încă le este și le va fi tot mai greu a purta războiu într'o țară străină așa îndepărtată.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechi).

22 Octomvrie: Câmpeni, Făget, Iernut, Sighișoara.

23 Octomvrie: Budapesta, Cojocna, Jombolia, Morisdorf, Teaca.

24 Octomvrie: Sacul, Șomortin.

25 Octomvrie: Chendu mic, Cubin, Drag.

26 Octomvrie: Boroșneul mare, Dobra, Năsăud, Teiuș.

27 Octomvrie: Bălcaciu, Beiuș, Ciacova, Ciuc-Sân-Mărtin, Șomcuta mare.

28 Octomvrie: Tășnad.

29 Octomvrie: Baghion, Bodon, Covasna, Mănăsturul ung., Mercurea, Murăș-Oșorheiu, Șarcaia, Șeica mică.

30 Octomvrie: Barot, Cermeiu, Farcașlacă, Gyoma.

31 Octomvrie: Baia mare, Hunedoara, Hundrubechiu.

1 Noemvrie: Bates.

2 Noemvrie: Cocmani, Agârbiciu, (comitatul Turda-Arieș), Măgheruș, Rechișdorf.

3 Noemvrie: Becicherecul mare, Soporul de jos.

5 Noemvrie: Macău.

6 Noemvrie: Apoldul mare, Frata ung., Harocherec, Kecskemét, Vințul de sus.

7 Noemvrie: Capolnaș, Ibașfalău.

8 Noemvrie: Goroslăul de pe Someș, Lipova.

În aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1—2 zile mai înainte.

Poșta Redacției.

Reghin. Vă mulțumim pentru cele scrise, pe cari le-am luat cu plăcere la cunoștință. De altcând, în această chestie am primit mai multe scrisori, al căror cuprins e identic cu al D-Voastră: recunoașterea obiectivității în critica respectivă și ținuta corectă și imparțială a foii în aceasta afacere.

I. L. în Șarmașul mare. Mulțumită pentru raportul trimis. Așa e bine ca să ni se scrie de preste tot locul: momentan, scurt și cuprinzător. Iar nu la câteva săptămâni, cum fac câte unii. Și-apoi, dacă nu se mai publică — se supără.

G. R. în Cluj. Toate cele dorite se trimit în zilele acestea. „Luceafărul“ costă pentru preoți, învățători, studenți și meseriași 12 cor. pe an. Cele amintite la sfârșitul scrisorii le-am luat cu plăcere la cunoștință.

Mai multora, cari au comandat „Călin-darul Poporului“, le facem cunoscut, că în zilele aceste începem cu espedarea. Deși sunt o seamă de comande, se vor trimite tuturor pe rând, după cum au intrat și intra.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului“.

Prețul bucatelor

In Sibiu la 31 Octomvrie st. n.:

Grâu	Cor. 17,60 până 19,20	de hectolitru
Secară	13,— „ 14,40	„ „
Orz	10,— „ 12,—	„ „
Ovas	5,40 „ 7,20	„ „
Cucuruz	10,— „ 13,60	„ „
Cartofi	3,— „ 3,50	„ „
Fasole	20,— „ 21,—	„ „
Fână Nr. 3	86,60 „ 86,60	la 100 chilo
„ „ 4	35,80 „ 35,80	„ „
„ „ 5	84,60 „ 84,60	„ „
Slănină	170,— „ 180,—	„ „
Unsoare de porc	180,— „ 180,—	„ „
Sân brut	50,— „ 60,—	„ „
Sân de lumini	76,— „ 86,—	„ „
Sân de lumini topit	100,— „ 100,—	„ „
Șapun	55,— „ 55,—	„ „
Fân	4,— „ 5,40	„ „
Lemne de foc neplătite	8,10 „ 8,20	la met. cub
„ „ plătite	6,70 „ 7,80	„ „
Spirit rădănat	2,15 „ 2,20	la litru
Spirit ordinar	2,13 „ 2,15	„ „
Carne de vită pentru supă Cor.	1,40 până 2,—	la chilo
„ „ friptură	1,80 „ 2,—	„ „
„ „ vițel	1,20 „ 1,80	„ „
„ „ porc	1,56 „ 2,—	„ „
Ouă, 10 bucăți	—,67 „ —,80	„ „
Un pătrar de miel	— „ —	„ „
Carne de cal	—,80 „ 1,20	„ „

In Budapesta in 31 Octomvrie st. n.:

Grâu de Tisa 78 chilo Cor.	11,65 până 11,80	la 50 chilo
„ „ 79 „ „	11,75 „ 11,90	„ „
„ „ 80 „ „	11,80 „ 11,97	„ „
Secară	9,95 „ 10,40	„ „
Orz	9,— „ 9,40	„ „
Ovas	9,60 „ 9,95	„ „
Cucuruz nou	9,72 „ 9,80	„ „
Unsoare de porc Cor. 172,— până 176,—	la 100 chilo	
Slănină	148,— „ 168,—	„ „
Fână de lăptărie C. 146,— până 190,—	la 100 chilo	
„ „ trifoiu	116,— „ 146,—	„ „
Focul îngrășat pentru untură C. 1,60 până 1,67	la chilo	
„ „ carne	1,60 „ 1,80	„ „
Vițel	— „ —	„ „

Prețul banilor in 1 Noemvrie n.

	cumpărat:	vândut:
Galbeni	Cor. 11,35	11,44
100 Lei, hârtie	„ 94,79	95,20
100 Lei, argint	„ 93,50	95,—
100 Lire turcești, aur	21,10	21,60
1 funt sterlingi englezești	24,06	24,17
100 marce, aur	117,65	118,53
100 „ hârtie	117,65	118,93
Rapoleon	19,15	19,20
100 Ruble rusești, hârtie	254,—	254,80
100 „ argint	244,—	245,—

Loc deschis.

Presa medicală din Pesta scrie: La **du-reri de nervi** și ipocondrie, cari să produc prin stricarea stomacului, se pot cura cu succes admirabil cu apa amară **Franz Josef**. In general la copii e destul să se dea din apa »Franz Josef« 1 până 2 linguri de mâncare pline, la cei bătrâni jumătate până trei pătrare din un pocal de vin. Să poate căpăta în prăvăliile de apă minerală și în farmacii.

Contra epilepsiei sunt multe specii de medicamente in comertiu. Este adevărat însă, că câți epileptici sunt, într'atâtea feluri este schimbarea morbului, ceea ce e și natural, cu privire la aceea, cât de mult diferesc bolnavii, în sex, etate și construcția corporală. Evident este deci, că numai așa un medicament poate rezulta succes viedcător, care se acomodează la natura fiecărui bolnav. Acestei cretensiuni mai bine co-răspunde metodu de vindecare a renumitului medic specialist Dr. Szabó B. Sándor, care a succes strălucit in mai multe mii de cazuri, și in literatura specialistă a fost părtinitor apreciat. Acest medicament pentru aceea e de așa mare preț, pentru că face posibilă vindecarea radicală a epilepsiei, ceea ce dovedește multele însănătoșeri. Cine caută vindecare, ceară deslușiri dela *Insittutul medical al lui dr. Szabó B. Sándor* (Budapesta V. Nagykorona-uteza 18).

Ocaziune rară!

Un boieriu

mare, vădov in etate, din *România* (Județul Rimnic-Vâlcea), are lipsă de o *femeie jără copii* sau *fată nemăritată*, in etate de 30—40 ani, de religiuine creștină, așadar și săsoaică, nem-țoaică ori unguroaică, care vorbește bine româ-nește, se priceapă și știe conduce eu sinceritate și înțelepciune, singură până la moarte, economia de casă și supraveghiarea purtării economiei de câmp.

Pre lângă întreținerea și îmbrăcămintea întregă va primi respectiva la început plată bună după învoire, iar mai târziu după vrednicie.

Doritoarele să se însinue *urgent* in *Sibiu*, strada *Margaret Nr. 21*, unde vor primi infor-mițiunile de lipsă.

338 1-2

Cancelaria avocatului

Dr. Stefan Láday

s'a mutat din edificiul „Albinei“ in Strada Șaguna (Mühlgasse) Nr. 7.

Cu 4 fileri

o ulcică: cafea cu lapte și zahăr

ar trebui să-și permită chiar și cel mai sărac, pentru sine și pentru familia sa! —

Cafeaua iarna încălzește stomacul, iar vara băută rece răcorește și stămpără setea.

O astfel de cafea ieftină se poate pregăti foarte simplu din

Înlocuitorul de cafea

:Enrilo: al lui FRANCK

care se bucură de o mare trecere și de o bună primire in toate păturile societății.

Deci nu întrelăsa a face o încercare cu

:Enrilo: lui Franck

ca astfel să te convingi de gustul său întocmai ca al cafelei de boabe și de eftinătatea sa fără preche.

:Enrilo: lui Franck se poate procura dela ori-ce băcănie.

Nu uita

stimat cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări, făcute in urma unui inserat cetit in foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit in inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lăptirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Atelier de croitorie în Săliște.

Subscrisul am onoare a aduce la cunoștința onoratului public român din Săliște și jur, că mi-am deschis un atelier de croitorie in

Săliște, în Piață, lângă farmacie,

unde execut tot felul de haine pentru domni și dame, pe lângă prețuri moderate, lucru cu gust și modern.

Rugând onoratal public pentru binevoitorul său sprijin, semnez

Cu toată stima

IOAN STEFLEA

329 3-3

Serviciu solid, prompt și conștientios.

PRIMA FABRICĂ

transilvană ces. și reg. privilegiată de

Casse de fer și oțel și lăcătușerie de artă și construcție

instalată cu forță electrică 11 23-30

E. PURECE, Sibiu—Nagyszeben

Strada Faurului (Schmiedgasse) Nr. 19.

Cataloge de prețuri gratis și franco.

Prețuri moderate.

Prima referință.

KALODONT

PASTĂ DE DINȚI ȘI APĂ DE GURĂ

de vânzare la:

PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc.

335 1-3

ANUNȚ.

In o comună mare se află o moară de apă de arădat momentan. Deslușiri detaliate în cancelaria advocațională **Dr. Lenárt**, Sibiu, strada Pintenului Nr. 2 dela 11—12 a. m.

Nr. 546/911 Prim. com.

334 1-2

Publicațiune.

Comuna *Cărpiniș* din cercul pretorial al Mercurei, își dă în arăndă *crâjma comunală* prin licitație publică, care să va ținea *Duminică, în 19 Noembrie st. n. a. c.*, la 2 oare p. m., cu prețul strigării de *1200 cor.*, dela care e a să depune 10% ca vadiu în bani gata sau hârtii de valoare acceptabile.

Arănda să începe cu 1 Ianuarie 1912 și durează 3 ani. Localul constă din 2 odăi de locuit, pivniță și edificii laterale. Informațiuni mai amănunte să dau în cancelaria notarială în oarele oficioase.

Cărpiniș, la 28 Octomvrie 1911..

Primăria comunală.

Aurel Muntean
notar.Dumitru Crăciun
primar.**Anunț.**

Casa cu un etaj, nou zidită, la unghiul unei strade în centrul orașului Sibiu, care aduce chirie anuală 5900 cor., — mai departe o casă în partea de jos a orașului cu chirie anuală de 1600 coroane, e de vânzare pe lângă condițiuni foarte favorabile. Deslușiri mai detaliate în cancelaria advocațională **Dr. Lenárt**, Sibiu, strada Pintenului Nr. 2.

336 1-3

Mare succes

au inseratele în „Foia Poporului“, unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindena, din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arăndări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articoli ce trebuiesc persoanelor singurate sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOIA POPORULUI“.**Viță oltoite de vie**

în sortare conștientoasă, recunoscută în țara întreagă

Port-alfoi americani

deplin dezvoltate și crescute în teren deluros,

Vițe nobile europene,

în cele mai bune soiuri de vin și de file-gori și pentru struguri de masă

liferează cu prețuri moderate

Pepiniera primă de viță ardeleană alui

Mihail Ambrosi

în Mediaș (Medgyes Nagyküllömege).

Prietinel viierului 334 10-10

catalog al soiurilor și prețurilor imp. eunat cu instrucțiune populară și practică pentru plantarea viilor să trimită la cere e ori și cui gratis și franco.

Mobile ieftine și bune

să pot procura numai la

Prima fabrică de mobile

PETRUȚIU & PLATZ

Strada Sării 37. SIBIU (Nagyszeben) Salzgasse 37.

Onoratul public este rugat înainte de a-și procura mobile să binevoiască a cerceta, și fără a cumpăra,

Marea expoziție

de tot felul de mobile de artă și simple, care stă zilnic spre vedere publică.

Se atrage atențiunea asupra

Atelierului propriu de sculptură și tapitărie de primul rang.

Executăm toate lucrările de lipsă la biserici nouă și vechi. Orice comandă se efectuește prompt, conștientos, pe lângă deplină garanță și cu prețurile cele mai moderate. 333 1-

Apelând la sprijinul On. public românesc, semnăm

Cu toată stîmă

Telefon Nr. 47.

Petruțiu & Platz

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Strada Cîsnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru cărofat, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi și procovături, portmonee și bretele solide și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi) permanent în deposit. 62 23-

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin postă se efectuesc prompt și conștientos.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

A apărut:

Advocatul poporal

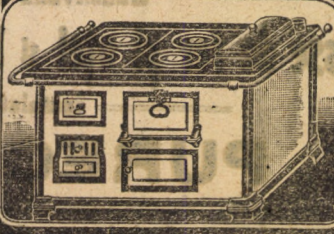
Îndreptar pentru poporul român

De Dr. Dionisie Moldovan, avocat în Sibiu.

— Ediția a doua. — 384 pagini 8°. — 311 4-5

Prețul broș. Cor. 2.50, legat în pânză Cor. 3.50 plus 20 fileri porto.

[De vânzare] la toate librăriile din țară prețum și la

Editura W. KRAFFT în Sibiu.**TRIUMPH-
SPAR-HERDE****Cuptoare „Triumph“**

în toate mărimile și diferitele execuții.

Marca „TRIUMPH“ patent

Catalog se trimite la dorință gratis și franco.

Triumph-Werke Ges. m. b. H.

fabrică de cuptoare și sobe 200 21-25

WELS, Oberösterreich (Austria-de-sus)

Reprezentant în Sibiu:

JOSEF JIKELI; strada Cîsnădiei 47.

De vânzare

să află 1 moară cu motor de benzin, putere de 6 cai, împreună cu local de crăsmă și trafic, în o comună curat românească de 1300 suflete. Doritorii să se adreseze d-lui Ioan Stoicuța, paroh Borsómező, p. u. Alvinc. 326 3-3

Cel mai mare succes:

Peste 1000 garnituri de treerat cu motor în circulație

Vestitele garnituri de treerat cu motor

dela renumita fabrică de motoare

Kállai LAJOS
Budapest, Gyár-utca 28

să recomandă tuturor economilor pe lângă garanță deplină ca cele mai bune.

Invinge peste tot locul. | Catalog principal gratis.

Intre toate motoarele existente recunoscute ca cele mai simple. 162 24-26

O mașină de îmblătit

cu motor de benzină, cu putere de 5 1/2 cai, nouă numai din toamnă cumpărată, cu masă cu firez, cu dreptul de benzină fără dare, e de vânzare. Informațiuni la administrația foii. 331 2-2

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândesc pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop să ofere indeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI”. Informații să dau și comande să primesc la administrația FOII POPORULUI.

Marce de epistole

20.000 diferite, garantata veritabile. Foarte frumoase alegeri trimit la dorință, la cei ce adună, cu 40-60% rabat, sub toate cataloagele. — A. Weisz, Wien I, Adlergasse 8. Cumpără și schimbă marce de tot felul. 299 4-6

Picuri de stomach de Brády

cu Maica Domnului de Mariazell ca marcă de scutire, și pentru aceasta numite „picuri de stomach de Mariazell”, sunt cel mai bun leac, valorat de 80 ani, contra la orice suferință de mistuire, arsuri de stomach, Ingrășare, dureri de cap și de stomach, colică, insomnie, lipsa de sânge, anemie etc. Să capătă în farmacii cu prețul de 90 fileri și Cor. 1-60. 6 sticle cu Cor. 5-40, 8 sticle duble cu Cor. 4-80, expediază franco producătorul C. Brády, farmacia „Regele Un garieiVi” ena, I. Fleischmarkt 2. Depou 5.

Să fim atenți la marca de scutire cu Maica Domnului de Mariazell, pachetare roșă și subscrierea, ca pe chipul din clișeu de aci. 28 : 2-25 In Sibiu se află de vânzare în apotecele: A. Teutsch, C. Morscher, G. Fabritius.

Toate în lume se scumpesc!

pânea, carnea, chiria casei, — numai pãpucii și chetele escutate în atelierul lui

Vasilie Ban la „Cisma roșie”

după cum se numește prãvălia lui, se iefinesc 161 24-

Pentru ce? Pentru că această renumită prãvălie de încălțăminte s'a mărit în casa proprie și la fiecare pãreche se trage jos chiria. De aceea el poate lifera pãpucci buni și trainici pe lângă prețuri iefine.

VASILIE BAN SIBIU, Strada Ocnel (Burgergasse) Nr. 7. Casa proprie.

Dumineca deschis până la 10 oare înainte de amiază. COMANDELE DIN AFARA SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PANA ACUM.

Singurul institut de asigurare ardelean

„TRANSYLVANIA”

Strada Cisnădiei 5. SIBIU Strada Cisnădiei 5.

60 42-

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai eține, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele profesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu plătire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apaducte.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1910 K 5 003,540 78
Capitale asigurate pe viață 4.834,801 12
achitate „ 4 571,035 31

Starea asigurărilor cu foc K 119,839,992—
sfârșitul anului 1910 viață „ 11,020,266—
Fonduri de întemeiere și de rezervă „ 2,428,317—

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice informații în birourile Direcțiunei, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Persoane versate în Acuisiții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile.

Berea albă și neagră

din

Bereria dela Trei-Stejari

in SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 107 31-

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.

Auleo!

Afurisita de tusa mă inneacă.

La tusa, răgușală și întrocenare ajută sigur și repede

Pastilele de piept ale lui Egger

au un gust admirabil și nu strică pofta de mâncare.

Un carton 1 cor. și 2 cor.

Carton de probă 50 fil.

Depoul central:

farmacia „La palatin”
Budapest, VI., Váci körút 17.

Trăiască

Pastilele lui Egger mă scăpară iute.

In Sibiu să poate căpăta la Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Karl Pissel, August Teutsch.

In Sebeș la Wilhelm Lederhilger și Ludvig Binder.

288 7-26

Prăvălie nouă!
Neîntrecuți sunt în calitate, durabilitate și fasonul elegant

Papucii anatomici dela **Moskovits**

SIBIIU

Strada Cisnădiei Nr. 4-6.

Prețuri fixe, dar solide! — Lucru de primul rang!

Preste 50 de filiale proprii în Ungaria! 806 4-10

La filiala Moskovits din Sibiu se poate cumpăra tot felul de încălțăminte pentru dame și domni!

Vinuri de masă escelente,

litra cu 52 și 60 fileri la cumpărare
de cel puțin 50 litre ofere negustoria
de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezului 20.

Marca de scutire: „Anker“

Liniment. Capsici comp.,
Indicător pentru
Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care
se folosește de mulți ani ca fricțiune rigură
la podagră, reumatism și răseală.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină va-
loare să fim precauți la cumpărare
și să primim adevăratele sticle originale în
pachete cu marca de scutire „Anker“ și cu
numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40
și Cor. 2-— să capătă aproape în toate far-
maciile. Deposit principal la Iosif Török,
farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur“ în Praga. ::
Soseaua Elisabeta Nr. 6 nou.
Expeditie silnică. 293 61-42

Loteria de clase

a 29-a reg. ung. priv.

110,000 Lozuri — 55,000 câștiguri

Tot al doilea loz câștigă!

Câștiguri principale:

1,000.000	200.000	80.000
600.000	100.000	70.000
400.000	90.000	60.000

etc. etc.

La clasa I.

322 3-4

Tragerea va fi în 16 și 17 Noembrie a. c.

pentru care recomand și trimit lozuri originale, pe lângă prețurile oficiale de

Cor. 1-50	3-—	6-—	12-—
pentru 1/8	1/4	1/2	1/1

Julius Friede & Comp.

SIBIIU

Strada Cisnădiei 1.

colectură principală

BRAȘOV

Kl. stergasse 23.

Comandele se fac mai simplu prin **mandat postal**. La dorință se trimit lozuri și pe lângă **rambursă**. Cereți **gratis** și **franco** planul oficios al loteriei și Chebue-uri pentru trimiterea gratis a banilor. **Informații se dau cu plăcere.**

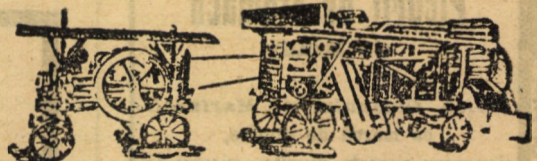
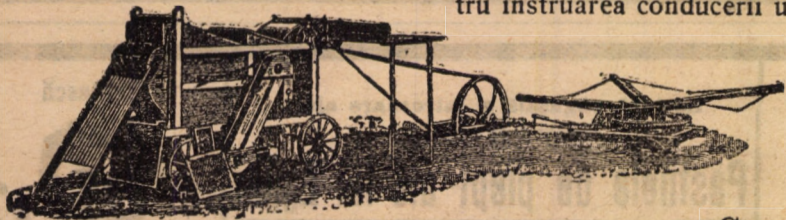
Frații Gömöri

Magazin dela fabrică
pentru mașini economice

* **Budapesta,** IX., Boráros-
tér Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek în Blansko.**

NOU! NOU! Cea mai simplă și mai completă garnitură de Mașini de îm-blătīt cu motor în timpul de acum. Pentru instruirea conducerii unei astfel de mașini se trimite gratis cumpărătorilor un montaj.

Construcția cea mai nouă.

83 33-52

Mai departe recomandăm economilor mașini de sămănat, construcția cea mai nouă, tăvăluguri pentru zdrobitul pietrișului și tot felul de mașini economice, apoi mașini pentru fabricarea de cărămidă, țiglă de coperit, țiglă de ciment pentru coperit, alte mărfuri de ciment, precum și forme de fier pentru fabricarea de țevi de ciment și țevi la fântâni și mașini pentru spargerea pietrii.

Vârtejuri de îm-blătīt și curățit, cari merg foarte ușor, cu întocmirea în formă de sac, prin ceea-ce cu ajutorul a 3-4 cai, foarte ușor se poate îm-blătīt.

Mașinile numite mai sus le liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe speșele noastre, prin

ceea-ce cumpărătorii cruță proviziunea agentului, ajung deci mai ieftin în posesia mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Mașinile, cari au fost liferate prin firma **FRAȚII GÖMÖRI**, au fost bine primite preste tot locul și sunt recomandate cu căldură la toți economii.

Catalog și preliminar de speșe să trimite la cerere gratis.

O domnișoară

evalificată pentru conducerea unei școli de copii mici (azil), ar ocupa cu plăcere un astfel de post potrivit sau eventual un post ca guvernantă (Erzieherin) într-o familie bună. Respectiva posedă limba română, maghiară și germană. Adresa se dă la administrația „Foi Poporului”. 332 1—

Instrucție

în scrisul cu mașină

de la A. L. Szegedvári, Sibiu strada Turnului (Sagasse) Nr. 13. La dânsul se află de vânzare, cu prețul de cor. 350, o mașină de scris în stare bună, care funcționează perfect și cu scrisoase legibile. 3 5 3—3

Bănci de școală folosite

dar încă în stare bună, sunt ieftin de vânzare la Wilhelm Connerth SIBIU, strada Gușteriței Nr. 53. 3—3

Ludovic Ferencz,

CROITOR DE BĂRBAȚI
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12,
recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de vară
în mare asortiment

noutățile 59 42—

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam”, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rînd complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

Cetiți și vă mirați!

Ocazie de felul acesta nu mai ai în viață!

600 de obiecte numai cu 420 K.

1 orologiu de precizie aurit, cu lanț, pentru care se dă garanță de 3 ani, o cravată elegantă de mătăasă, la modă, 3 batiste, 1 strălucit inel pentru bărbați, cu peatră scumpă imitată, 1 garnitură de podobe femeiești elegante, 1 frumos collier de mărgăritare orientale, podobe femeiești la modă, cu copcii libere, 2 brațare elegante, 1 păreche de cercei frumoși cu copcii libere, 1 minunată oglindă de buzanar pentru toaletă, 1 portofel de piele, 1 păreche de botoni pentru manjete din aur double de 3 grade cu copcii libere, 1 foarte elegant album pentru ilustrate, cu cele mai frumoase regiuni ale lumii, 8 obiecte comice, bune de distracție pentru tineri și bătrâni deopotrivă, 1 carte practică pentru corespondență de dragoste între dame și domni, 20 de obiecte de corespondență și mai mult de 500 de obiecte necesare într-o casă. — Toate acestea, cu toate că ceasul singur plătește suma aceasta de bani, se pot cîpăta numai pentru 4 cor. 20 fil Obiectele să trimit cu rambursă, ori cu trimiterea înainte a banilor pe adresa: (211) 7—1

Wiener Central-Versandhaus

P. LUST, Krakau Nr. 648.

NB. Cine comandă 2 pachete, capătă rabat un briciu englez prima. Pentru cel necorăspunzător, banii se retrimite.

Mașina de cusut din recolul al 20-lea.

Cumpărați din prăvălii numai dela
= firma noastră și dela agenturi. =

SINGER Co. mașină de cusut societate pe acții.

La cerere primește ori cine gratis un catalog
despre instruirea cusutului pe albituri.

CAROL GÜRTLER

lăcătuș de artă și construcții

Sibiu, strada Gușteriței Nr. 26

recomandă onoratului public interesat atelierul său, unde se execută tot felul de lucrări ce se țin de branșa lăcătușeriei.

Afară de aceea la mine se află totdeauna în deposit
cupatoare de ori-ce mărime și cu diferite prețuri. 48 36—52

A XXIX-a

LOTERIE de STAT de BINEFACERE

reg. ung. pentru scopuri de folos public și de binefacere. — Loteria aceasta are 14,885 de câștiguri, în preț total de 475,000 Coroane, cari se plătesc în numerar.

Câștigul principal 200,000 Coroane în numărar.

Mai departe:		10 câștiguri à . . . cor. 250 cor. 2,500	
1 câștig principal de	Cor. 30,000	20 " " " " " "	200 " " " " " "
1 " " " " " " " "	" 20,000	40 " " " " " "	150 " " " " " "
1 " " " " " " " "	" 10,000	100 " " " " " "	100 " " " " " "
1 " " " " " " " "	" 5,000	200 " " " " " "	50 " " " " " "
5 Câștiguri à Cor. 1000	" 5,000	2500 " " " " " "	20 " " " " " "
5 " " " " " " " "	" 2,500	12000 " " " " " "	10 " " " " " "
		14886 Câștiguri laolaltă . . . Cor. 475,000	

Tragerea irevocabil la 14 Decembrie 1911. = Un loz costă 4 Cor.

Lozuri să află la Direcțiunea de loterie reg. în Budapesta (Oficiul principal de vamă), la toate oficiile postale, de dare și de sare, la toate gările și în cele mai multe trafici și case de schimb, atât în Ungaria cât și în țările Austriei. 325 2—6

Planul loteriei se trimite la cerere gratis și franco.

Direcțiunea ces. reg. de loterie.

AVISO!

PRĂVĂLIA DE HAINE

pentru dame și domni

Josef Schlesinger 198 20—

Piața mare Nr. 22 se află dela 20 Iulie 1911 în

Strada Cisnădiei Nr. 31

Gratis! Gratis!

Noua listă de prețuri ilustrată despre

Lădițele cu pietri de edificat, ANCORĂ
și lădițele de poduri, Ancoră

a apărut tocmai acum. Ea este o carte prețioasă de informație pentru acei părinți, cari vreau să cumpere pentru copii lor renumitele fabricate originale. Transportul franco dela firma F. Ad. Richter și Comp., liferanții reg. de curte, Viena, XIII/1, Eitelberggasse 6—14 (Depozit I., Operngasse 16). Lădițele cu pietri de edificat, Ancoră să află în toate prăvăliile de jucării: să se primească însă numai lădițe cu marca „Ancoră”.

Birou de informații.

Cunoscând multe lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărât să deschid în Budapesta birou de informații și

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministerii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2-3 zile ori și cui, rezolvând toate chestiunile în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbește în persoană cu referențial cauzei și rog rezolvire favorabilă.

Fac tot felul de mijloceri comerciale și comande.

Prefuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

L. Olariu,

Budapest, Lajos utca No. 141, III/19.

Mare alegere

in

vinuri albe și roșii

391 7— Prețuri moderate.

Oă vinurile sunt curate, se garantează

K. Wilh. Jikeli

Sibiu, strada Urezului Nr. 7.

Căștigul cel mai mare eventual 600,000 marce.	Anunț de noroc	Căștigurile sunt garantate de stat.
--	-----------------------	-------------------------------------

Tragera primă în 15 Iunie n.

Invitare la participare la

Șanșele de câștig

ale loteriei mari garantate de statul Hamburg în care trebuie să se câștige

9 milioane 841,476 de marce

Căștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos

600,000 de marce

resp.	căștiguri à
560,000 marce	300,000 marce
550,000 >	200 000 >
540,000 >	100,000 >
530,000 >	60 000 >
520,000 >	50 000 >
515,000 >	45,000 >
510,000 >	40 000 >
305,000 >	30,000 >
303,000 >	20,000 >
302,000 >	15 000 >
	10,000 >

etc.

In total conține loteria, care constă din 7 clase, 100,000 de lozuri cu 48,405 căștiguri și 8 premii, așa că aproape

jumătate din toate lozurile câștigă.

Venitele să urcă de la clasă la clasă și căștigul cel mai mare din clasa primă e sv. de m. 60,000 iar cel din clasa 7-a 600,000.

Prefurile oficiale a lozurilor de clasa primă sunt: 317 3-8

Loz întreg 6 M. (7 K)	Loz de jum. 3 M. (3.50 K)	Sfert de loz 1.50 M. (1.75 K)
--------------------------	------------------------------	----------------------------------

Planul oficios de lozuri provăzut cu emblema statului în care sunt espuse prefurile lozurilor din clasele diferite precum și o consemnare a căștigurilor, îl trimite la dorință gratis și franco.

Fiecare participant primește lista oficioasă a tragerilor imediat după trageri.

Căștigurile să plătesc prompt sub controla statului. Comande rog acum sau cel târziu până la

17 Noembrie n.

Samuel Heckscher sen., bancher Hamburg 36.

Tăiați aici

Comandă la Dl Samuel Heckscher sen., Nr. 1042 bancher, Hamburg 36.

Trimite-mi— (Loz întreg à 6 Marce (7.— K)
> de jumătate > 3 > (3.50 >
> de un sfert > 1.50 > (1.75 >

Adresa:

Prețul aici alăturat cu mandat / Ce nu-i doriți cu rambursă / să se ștergă.

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște.

Primește depuneri spre fructificare fără anunț cu 4%, pe lângă anunț cu 4 1/2%, iar depuneri mai mari cu 5%. Depuneri și ridicări să pot face și prin Cassa de păstrare postală. Darea de camete o plătește institutul.

Acoardă imprumuturi:

pe cambii
pe ipotecă replătibile în rate sau în anuități
pe obligațiuni cu caventați
ca credite de Cont-curent pe lângă asigurare ipotecară sau hârtii de valoare (acții și efecte publice). Dobânda variază între 8% și 6% după mărimea imprumutului și asigurarea oferită.

Schimbă adevăcă cumpără și vinde ori-ce fel de monede străine cu cursul zilei.

Direcțiunea.

Boltă românească în Agnita!

Subscrisul aduc la cunoștința onoratului public din Agnita și jur, că mi-am deschis o prăvălie bine asortată cu următoarele mărfuri: Pânzături și joljuri de toate calitățile, cartoane, barcheturi velour și de ațică, bumbacuri și torturi de lână, ștofe de păr, cârpe de tot felul, flanele și ciorapi de iarnă, broderii, acoperemânte de morți și costume românești. — Ce se ține de bransa colonială sunt de vânzare: Cafea, zahar, teiu, orezuri, făină de cea mai bună, petrolu și alte mărfuri, cu prețuri foarte ieftine și serviciu conștientios.

Rugând onoratul public a-mi da binevoitorul său sprijin, semnez

Cu toată stima:

Ioan Milea

comerciant român în Agnita, lângă judecătoria.

La „Croitoria Universală“

I. PETRASCU

Strada Cisnădiei Nr. 30. SIBIU. Strada Cisnădiei Nr. 30.

Telefon Nr. 172.

Premiat:
Expoziția internațională de modă
Paris 1911
Grand Prix și medalia de aur.

Premiat:
Expoziția universală din
Roma 1911
Grand Premiu și medalia de aur.

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștința onoratului public, că în atelierul meu de primul rang, unde sunt ocupați la 20 de lucrători, primesc și execut tot felul de haine, atât civile cât și militare.

Pentru sezonul de toamnă și iarnă tocmai acum mi-a sosit o mare alegere de stofe engleze și indigene. Croială cu gust și după ultima modă, garantând pentru ori ce lucru.

Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate.

Sprijiniți industria română!

292 29—

În America unicul Depozit de cărți românești este Bibliotecă Română în New-York

65 St Marks Place.

145 27—

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Canada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituțiuni române care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în România și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente muzicale; fonografe, gramafone, plăci și tuburi cu cântece românești, ceașornice de tot felul, giuvaerice, mașini de scris, preparațiuni farmaceutice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adăugând marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română“ primește și mijlocește și trimiterea de abonamente pentru „Foaia Poporului“.